

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KOZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.

A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA“

XIX. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre . . . 1 ft 50 kr.

Néptanítók számára:

Egész évre . . . 4 ft.
 Fél évre . . . 2 ft.
 Negyed évre . . . 1 ft.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyvnyomdája küldendők.

Husvét.

Ime megjöttél, kibontakoztál a rideg jégpáncélok alul, természet megváltó szép tavasz!

Leheletre nemcsak a természet óriási organizmusára nehezede álom enyészik el és ad helyet az élet viruló pompájának, de hányszor törte szét szent eszmék, népek, nemzetek rabláncait.

A te nevedhez van kötvé mindörökké a Megváltó feltámadásával az örök élet tanainak, a hitnek dicsősége és az emberi igazságok győzelmének reménye, záloga.

Te láttad őt a Golgothára menni a kereszt terhétől és a durva bántalmak kínjaitól kimerült, elalélt szenvedőt és nemes haragod hiába reszpté meg a földet, hiába szórta villámain a gonosz poroszlok közé.

Ott voltál, Isten téged küldött, hogy új életet önts a már halálra vált testbe, te adtad a hangot az angyal ajkaira: ő nincsen itt, föltámadott!

Ott voltál és ott leszel mindig és minde-

nytt, a hol az ember az Istenhez, a legfőbb igazsághoz közeledik.

Te enyhited a sokat az örökké megújuló sebeket, melyek az emberiség osztályrésztül jutottak és jutnak még ki tudja meddig az igazság, a nemes és szent eszmék védelmében.

Az Istenember magasztos példája megtanít, erőt ad nekünk a kereszt hordozásra. Az ő dicső feltámadása záloga a mi hitünknek, hogy mindent meg lehet ölni, csak a lelket, az igazságot nem.

De ki érezheti a husvét ünnepeinek szent magasztosságát, igazságát úgy, mint a magyar társadalom.

Oh hányszor járta meg a magyar keresztjeivel a Golgothát és hányszor mosolygott le rá a feltámadás dicső napja egy ezredéven át.

Kinek a szíve nem dobogna lelkesen azon büszke tudattól, hogy nemzetünk ezer év óta bírja már ezt a szép hazát?

Páratlanul áll a magyar nemzet az európai népes családok közt. Egyik sem tekinthet vissza oly hosszú, oly dicső multra, mint a magyar nemzet. Egyiknek sincs ezer éves államélete, mint a magyaroknak.

Régi országok összedőltek, hatalmas trónok összerokkadtak, új országok keletkeztek ezer év alatt: egyedül Magyarország volt az a szikla, melyen az idők hullámcsapása megtört. A hullám olykor-olykor elborítással fenyegette, zúgott a fergeteg harsonája, mely a kislelkűek előtt úgy tünt fel, mint a végítélet trombitája, — de a magyar nemzet mindig megküzdött a viharral és ha olykor-olykor csüggedni látszott is, annál nagyobb erővel, hatalommal, dicsőséggel támadt föl ismét.

Ezer év története sok dicső tettről beszél. A honfoglaló ősök, a kalandvágó vezérek, kik rettegésben tartották Európát és bezúzták Bizancz ércskapuját, Szent László legendaszerű alakja, a mohi pusztá halottja, a törökverő Hunyadiak

és Zrinyiek, a szabadsághősök hosszú sora, mindannyian kiemelkedő alakjai nemcsak a magyar, de a világtörténelemnek is.

Emlékük nem ismeri az elmúlást, nem ismeri az enyészetet.

Büszkén dobog föl a szív, ha az átélt ezer év történetére visszapiantunk.

A mai kor nemzedéke, melynek az a szerepe jutott osztályrésztül, hogy Magyarország fennállásának ezredik évfordulóját megünnepelheti, büszkén hivatkozhatik a nagy világ előtt őseire, kik e hazát szereztek és fentartották.

Ha volt valaha nemzetnek oka örömmünnepet ülni, úgy nekünk van erre okunk. Ilyen nemzeti ünnep még nem volt a világon.

Ez lesz a mi nemzeti föltámadásunk dicső ünnepe.

Ezért be kell oltani a haza minden polgárának szívébe azon tudatot, hogy olyan országnak a fia, mely ország ezer év viharával küzdött már meg. Ez a tudat, mint az evangelium terjedjen el a szívekben.

Üdv neked ünnepek ünnepe, feltámadás napja.

Köszöntünk téged áhitattal, buzgósággal, köszöntünk téged örök törvényeidbe vetett rendíthetetlen bizalommal, mint a hit, az emberi jogok, az igazság és nemzeti létünk diadalának világitó szövétnekét.

Don Carlos.

Visszatekintés.

Zombor, 1896. április 2-án.

A költségvetési vita nagyon hosszúra nyúlt el. Immár a hatodik hónapja, hogy vitatkoznak a budget fölött.

A mostani, rövid husvét pihenő a második megszakítása a részletes tárgyalásnak. Remélhető, hogy ezen tiz napos szünet elmúltával minden különösebb akadály, hevesebb parlamenti szóharc nélkül leperog a budget még hátralévő két része, a földmívelési s a pénzügyi tárca. Az appropriáció ugyan még egyszer alkalmat szolgáltat az álta-

A „BÁCSKA“ tárcája.

A tanu.

Irtó Várady Antal.

(Szerző engedelmével a Legendák könyvből.)

Törvény áll. Fialat vad legény a vádlott.

„Feleljen kend, mondjon tiszta igazságot,

Elítélni kurtán már az is elég ok,

A mivel vádolják kendet a szomszédok.“

„Mivel?“ — „Panaszolják, mindannyian, mondván,

Hogy a szülő anyját megverte kend durván,

Jajszava kihallotta a szomszédja szerde,

A hogy megrugdálva a földre teperte.“

Összehúzott szemmel felel az: „hazugság!

Nem igaz . . . különben mért kérdik, ha tudják?

Tagadom. Asszonyosó. Beszéd a világba,

Hol a tanu? Álljon elő a ki látta.“

Int a bíró. Mennek s a szomszéd teremből

Asszonyt vezetnek bé. A legény megrendül.

Öreg asszony; fel van kötve zúzott karja,

Vérrel futott arcát félkendő takarja.

„Édes anyám . . .“ s rá néz galádul, keményen.

Szegény öreg asszony a kortáig mégyen

S a hogy a börtön előtt feltárja —

Meglátja a legényt szemben . . . „Jézus, Mária!“

Mire nem jutottál, Jánosom . . . gyermekem.

Mond a bíró kurtán: „Feleljen kend nekem:

Igaz-e, hogy fia ilyen összetörte?“

Szegény öreg asszony szíjjel néz a körbe.

Részvételen arcok . . . szemközt áll a fia,

Két keze megkötve . . . „Ó Jézus, Mária . . .“

„Feleljen kend: ugy volt? Mivel ő tagadja.“

Felsóhajt az asszony: „Irgalomnak atyja . . .“

Hogy ő engem megvert . . . összetört?“ . . . s reá néz.

Az a sötét homlok . . . az a megkötött kéz . . .

Az ő fia . . . az volt! most is az, mindig az . . .

„Érdemes bíróság . . . Nem igaz . . . Nem igaz!“

Föltékt a legény, mint egy villámlásra,

Hogy az öreg asszonyt ne csak hallja: lássa.

Mond a bíró: „Jól van“. De veszket a szava.

„Mehet kend. Nem érti? Mehet . . . akárhova.“

De a durva legény még sötétebb képpel

Földoldozott kezét alig emelé fel,

Megfogja reszkette anyja sebes kezét,

Sirhatnék keserűn . . . „Ne menjen kend . . . ne még!“

Ráhajlik a kézre . . . megcsókolja szépen,

Aztán a bíróhoz fordul bús sötéten:

„Tekintes törvény! verjenek casat rám,

Cudar ember vagyok. Megvertem az anyám!“

A SZINÉSZ SZERELME.

Irtó Beksic Gusztávné.

Volt Londonban egy igen híres művész, ki Shakespeare minden hős szerepében kitűnt. Szép, hatalmas férfi, a harminc és negyven évek közötti korban. Korrekt magatartása és ambiciózus művész létére soha sem a páholyoknak játszott, hanem azért, hogy beleélve magát az ábrázolandó hős szerepébe, meghassa az egész közönséget. Szegény is volt, mint a templom egere, mert az ő jutalomjátékára csak babérok gyűltek, de titkos imádó asszonyok nem gyűjtöttek ajándékokat.

Othellót játszván egyszer, amiut vérben forgó szemekkel rohan Desdemónára, egy páholyból nő sikolyt hall s utána a szinpadra reptül egy női színházi csokor egy fél keztüvel, ő meg sem bajta magát, folytatja szerepét s csak a függöny legördülte után veszi fel a csokrot s a belé akadt elegáns keztüet.

A virágok illatánál kedvesebb szag áramlott ki a parfümös keztüéből. Keblére rejté és midőn kaptapsolták, önkénytelenül azon páholy felé tekintett, a honnét a sikolyt hallá s honnét a csokor feléje reptül. X. hercegné tilt ott. Egy fejedelmi szépség, de meghatározatlan kornó, ki egyik keztüés és másik keztüetlen kezével tapsolt neki. A művész festéken át elpirult.

De haza menve nem gondolt a nőre annyit, mint inkább azon sikerre, amelyet elért.

Elmult egy hét s ő el is felede már a csokrot, keztüt s ennek tulajdonosnőjét, midőn egy levelet kap. Pompás címeres papíron csak e pár sort írja neki a hercegné:

— Maga vad ember, hozza el a keztüemet!

Művészünk zavarba jön. Roban haza. Kikeresi a keztüt, felöltözik csinosan és elmegy a hercegi palotába. Bejelenti magát és csakhamar ott áll a félig fekvő, félig ülő asszony előtt, ki lorgnonján át bámulja és mustrálja őt.

— Haza hoztam a lady keztüjét, szolt állva a művész.

— Üljön le, kell is nekem a keztü! No, ne fusson! Azt hiszi, hogy nekem nincs módom ezer pár keztüt, ha kell, esténként eldobnom? En őnt akartam látni!

— Parancsoljon velem!

— Ah! Pompás! No hát azt parancsolom, jöjjön közelebb és tanítson meg engemet úgy szeretni, mint Othellóban Desdemónát! Tudja, az borzasztó lehet, hogy egy nő, ki oly hü és oly forró szerelemmel viseltetik ura iránt, ki nem is vérbelije, mert őn szercesen abban, még meg is öleli magát, grandieuse! én csöngtettem volna az ő helyében! őn azonban megmagnetizálta őt hőstörténeteivel, hangjával, vad szemével! Nos, tegyen kísérletet velem. Szeretném, ha úgy be tudna halózni

lános vita fölmelegítésére, ám köztapasztalás szerint az efféle másodvirágzás ritkán ér föl az első, az igazi színével, hevével.

Alaposnak tetszik tehát az a kilátás, hogy a törvényhozás még április hó folyamán végez a költségvetéssel s így a millenium ünneplésének magasatos hangulatát nem fogják megzavarni a kiéledett pártellentétek lármás összecsapásai.

Ez a valószínűség sok és igen komoly, hazafiúi aggodalmat eloszlat s ezen nyugvóponthoz érkezvén, módunkban áll gyűlölködő szemrehányás nélkül, tárgyilagos ítéllettel áttekinteni a budgetvita eddigi folyamát.

El lehet mondani, hogy ha nem is tartamára nézve, mert hiszen voltak már jóval hosszabb költségvetési vitáink, de hangjának, modorának szenvedélyességét s kivált a válogatás nélkül kihasznált eszközök minőségét tekintve, a millenáris esztendő budgetvitája, minden előző fölt, szomorú nevezetességre vergődött.

Ezuttal láttuk először s adja a gonviselés, utoljára az ellenzék támadási taktikájának azon, csak végső elkeseredéssel magyarázható elvadását, mely a tárgyi mozzanatok teljes háttérbe szorításával, az egész vonalon a személyek megbélyegzését, erkölcsi és politikai tönkretételét ismeri, vallja céljának.

Az elvi ellentétekből eredő személyes harc nemcsak a küzdő felekre, hanem magára a parlamentáriszusra nézve is komolyan veszedelmes.

Hosszu, meddő erőfeszítések érlelték meg a magyar ellenzék tudatában azt a csüggesztő meggyőződést, hogy a szabadelvű kormányrendszert, mely immár két évtizeden át az országra nézve hasznosnak, célszerűnek, bölcsnek vált be, a szokásos parlamenti eszközökkel, politikailag megbuktatni lehetetlen.

Ennek az önkénytelen, kényszerű heismerésnek vagy a további, reménytelen küzdelemről való lemondás, vagy a harcnak egy új, eddig ismeretlen terepre való átjártása lehetett a természetes következménye.

Nem esodálkozunk, nem ütközünk meg azon, hogy az ellenzék némi valódi, vagy szinlelt habozás után az utóbbi eljárásra tökélt el magát.

Sajnálattal bár, de immár egész határozottsággal mentális rezervációnak kell tekintenünk az Apponyi Albert gróf famózus „treuga dei” ajánlatát.

Miután a szabadelvű párt nem ment bele az oly tetszetős formában kínált harakiribe, nyomban megnyiták a békealku támogatására eleve megásott tűzaknák.

A legfelületesebb vizsgálódás kétségtelenül megállapítja a teljes felelősség, fokozott beszámítás alapjául szolgáló praemeditációt a politikai merényletek tervszerűen előkészített láncolatában.

Ezzel az új, törvényen, harci jogon kívül álló, támadási móddal szemben szerfölött nehéz helyzete volt a szabadelvű pártnak.

Számszerint megfoghatkozva, legkitünőbb erőiben ad hoc megbénítva, pusztán kötelesség-érzete s a nemzettel szemben fennálló becsületbeli tartozása támogatták az új, minden eddig voltnál elkeseredettebb küzdelemben.

Hogy helyét megállotta, az ádáz merényletek veszedelmét, kiszámíthatatlan erkölcsi és anyagi kárát az országról elhárította, ezért nem

muló hála és elismerés illeti a szabadelvű pártot s az élen álló Bánffy-kabinetet.

Most, hogy jótormán végkép kimerültek látszik a súlyos megpróbáltatások sora, ellenségnek, jóbarátnak be kell ismernie, hogy a diadalmas megmérkőzéshez csorbátlan ép erő, rendületlen, élő hit volt szükséges.

A tűzpróbát könnyen kiállja a nemes érc s így megnyugvással konstatalhatjuk, hogy a millenáris év budgetvitája eddigelé a legkisebb csorbát sem ejtette a szabadelvű kormány-rendszer s az azt fenntartó párt erkölcsi és politikai integritásán.

Ez a tudat táplálja, éleszti a nemzet rendületlen bizalmát, mely ebben a rendszerben, ebben a pártban ismerte föl és birja változatlanul, egészséges, modern fölvirágzásának új ezred-évekre terjedő állami önállásának, egyszóval összes politikai aspirációinak leghűbb, legmagasabb és legerősebb letéteményesét.

Miért nem locsolok már?

Nyílt husvét levél egy, esetleg több meg nem locsolt hölgyhöz.

Igen tisztelt nagyság! Első pillanatra olvasatlanul akartam b. sorait visszaküldeni, mert megismertem keze kedves vonásait és sejtettem, mi lesz a tartalmuk. De lát ez oly illetlenség, mit csak a nők követhetnek el büntetlenül a férfakkal szemben, mi férfiak azonban sohasem a gyengéd nemmel

Kibontottam tehát és megvalósulva láttam sejtémemet. Őa nekem szemrehányást tesz, hogy miért nem jöttem el husvét hétfőjén s miért nem locsoltam meg piros orcaját, hófehér nyakát, pici kacsóját stb. stb. Letiltem azonnal, hogy mulasztásomért bocsánatot kérjek. S itt önkénytelenül megáll a tollam és kételkedve rázza a fejét. (Hlyenek ezek a modern tollak.) Nem mintha nem volna elég ok a mentségre. Ép az a baj, hogy nagyon is sok van.

Voltak idők, mikor engem nem kellett biztatni, hogy locsoljam meg a lányokat. A kis fiu husvét hétfőjén kipirult arccal szaladt el hazulról 9 órakor és végig járta azokat a házakat, hová a mama kávézni járt. S lón érte gazdag jutalom. A zsebbe se fért a piros tojások halmaza s csak úgy szabadultam tőlük legnagyobb bánatomra, hogy azt a bizonyos tojásverő játkot játszottuk, melyben mindig engem vertek meg, illetve a tojásaimat.

Az évek multak, a kis diákból nagy diák lett, a szekundák ideje is elmúlt, következett a nemlátogatott előadások dicső korszaka, az egyetemi polgár szabad élete s én még mindig locsoltam husvét hétfőjén. A különsg legfőlebb az volt, hogy most már nem 9, hanem 10 órakor kezdtem meg minden évben működésemet. Habozás nélkül locsoltam meg a házban a mamát, a lányokat, ha volt: a nagymamát is s még az anyóóok öntözésétől sem riadtam vissza. Kezet csókoltam s aztán bamiskás mosolylyal kirántottam a meglehetősen terjedelmes parfümös üveget s végig öntöztem a ház összes nótáigait. És ismét kaptam érte piros tojást. Ha a házikisasszony adta, nagy fontosságot tulajdonítottam a piros színnek, mely hallomás szerint a szerelem színe volt s hej olyankor úgy el tudtam pirulni, hogy az a tojás mellettem csak rózsaszínűnek látszott.

Örömmel gondolok vissza ezekre az időkre s zivenesen vallom be magamnak, hogy a dolog nekem nagy örömet okozott.

Egy csunya délután arra ébredtem, hogy partie vagyok. Ez önmagában véve igen kellemes érzés, mert

attól a naptól kezdve az ember azért nem nőstül, mert nem akar. (Addig azért mondott le Hymen láncairól, mert nem tudott.)

Meglehet, hogy megváltoztam, de husvét hétfőjén úgy locsoltam, mint régen. Csakhogy most nagyobb súlyt fektettem a fiatal hölgyekre és dél táján mentem el. Rendszerint igen kedvesek voltak s a piros tojásom kívül még meghívást is kaptam uzsonnára. Azonkivül jutott néha egy kis virág, (ahol nem festettek tojást) egy gyengéd pillantás, egy erős kézzszorítás és hasonló kellemes dolgok, melyekkel fiatal leányok és házassalant fiatal emberek szívesen elmulatnak.

Ezekre az időkre még sokkal szívesebben gondoltam vissza s azt a következtetést vonom le a történetekből, hogy husvét locsolásaim másoknak is örömet szereztek.

A természetben nincs megállapodás. Az idő kérelhetetlenül balad s a vigkedélyű ifju néhány év múltán bevallhatja magának, hogy ideges agglegény.

A mamák szeme éles. Ők is belátják, hogy itt hiába való minden pálinka, uzsonna és vacsora. A lányok bizalmatlanok lesznek. Hiába megy el óh ifju! husvét hétfőjén locsolni, ha éveid száma a XXX felé közelodik és te semmi hajlandóságot sem mutatsz arra, hogy komor falaid közé egy szép ifju menyecskét vigyél. Locsolhatsz te már! Nem tulajdonitanak neki több értéket, mint amennyi annak a parfümnek van, melyet a nagysága pici kacsóira öntesz. Meg sem kérdezik: hogy kell-e piros tojás, gyengéd pillantásokról szó sincs többé s a hölgyek semmi levertséget sem mutatnak, ha öt pernyi tartózkodás után illedelmes mosolylyal távozol.

Mikor husvét hétfőjén felébredtem, lelki szemeim előtt táncoltak azok a nők, kiket hajdanta e napon a szerelem búvós-bájos érzésével meglocsoltam. Piros tojás, virág, kézzszorítás, szerelem. Elmúlt mind a négy. Nyugodjanak békében.

Néhány percig gondolkoztam nem-e jó volna előről kezdeni. Locsolni vagy nem locsolni — is here the question. A holttestet hiába galvanizálják, nem lesz abból többé ember.

Petőfi verse jut eszembe:

... Ah szép idők ti elmúltok
És mindörökké tán,
Mért nem terem számomra többé
Sem sonka, sem leány.

S amint én gondolkodom a locsolásról, ép úgy vélekednek a többi legények 30 on alul és felül. Belátom, hogy az én locsolásom most már sem nekem, sem másoknak nem csinál örömet. Nem kell egyikünknek sem a puszi — ha habból és mandulából csinálják.

Ezzel (nem a mandulás puszival) maradtam
Nagyság tisztelője

dr. Vén Gyula.

Szellemes emberek.

A mindennapi élet, mely nem egyéb, mint egy jó bohózat (s ép ezért ellentéte a legújabb nemű francia daraboknak) oly sok jellem és helyzet-komikumot produkál, hogy az, aki visszavonultan szemléli az embereket és eseményeket, gyakran kénytelen hasát fogni a nevelésesebbnél-nevelésesebb jelenetek fölötti kacagás miatt.

Az ilyen félrevonuló ember a legbőlebb, mert legtöbbet élvez. A többi, aki küzd, az mind bolond, anélkül hogy maga tudna róla. — Nemcsak a mindennapi kenyerét fut, hisz ez utóvégre életszükséglet, — de esztelenül rohan a boldogság, a kéj után... mintha Vörösmarty sohase írta volna meg: „Kéjt veszt, ki sok kéjt szorakozva kerget, — Csak a szerénynek nem hoz vágya kiút.”

hangjával, hogy féljek öntől, hogy szeressem, és szeretném, ha...
— Ha végül megfojtánám? kérdé mosolyogva a művész.

S a lady némán intett, hogy „igen”.
Nos, a művész, ő is hiu volt és férfi is, nem kérette sokáig magát és búvós hangjával addig szavalt a koros, de még kívánatos ladynek, míg ez csakugyan megszerette őt. Megszerette, mint régen másokat, majdnem úgy, mint kedvence ölelét.

Ha a művész játszott, X. hercegnő ott leste egyedül pábolyában szavaltát, pábolya tres volt régi udvarától, mert újabb szeszélyét egész London megtudta s nem akarták zavarni.

A művészt előadás után kocsián hazavitte, megvendégelte, szóval mindketten boldogok voltak, vagy annak képzelték magukat. Ami tulajdonképpen egyre megy.

Történt azonban, hogy X. herceg megjött egy győztes hadjáratból és felesége a férj tiszteletére nagy estélyt adott. Már napokkal azelőtt nem volt a színházban. Művésztünk színésztársai elkezdtek boszantani, hogy meg van-e hiva X. hercegnő estélyére, amely oly fényesnek ígérkezik?

Dehogyan volt szegény! A valódi, nem a színpadi hős jött oda meg, akinek nemcsak egy est közönsége, de a haza tapsolt diesteljes hadjáratához. Ott a szegény színész nullává törpült. Fáj, égette megaláztatása. Oh, kinek játszó, ha ő nincs itt, az a vénülő, de oly hálás dáma? Kinek fényes szerelme oly izgalomba hozta, ki divatba hozta, ki büszkesége volt.

Eljött az estély napja. Hőstünk épen az Othellót játsza. Az X. hercegnő pábolya tres volt.

A mint a darab véget ért, a művész kollégái újra kérdezték, nos elmegy az estélyre?

— Megyek! kiáltá szegényipirral hazugsága és megaláztatása miatt szegény művésztünk. Valóban kocsiába tilt és oda ment a palotába. A szolgálk ismerték, bebozsították.

Rá sem ismert a mindennap látott palotára. Fényárnyban uszott, a vendégek ékszeres díszruhákban, a katonai méltóságok érdemjelekkel csak úgy beragyogták

a termetet. Legfelül ott tilt számtalan udvarhölgyével X. hercegné, tíndéries öltözékben, kifestve és legyezve a büszkeségtől is kipirult arcát. Egyszerre maga előtt látja a sápadt aru, egyszerű köntösű színészt. Majd elájul, de mosolyogni próbál s egész hidegséggel azt kérdezi a művésztől:

— Tisztelt uram! Minek köszönhetjük ezen látogatást?

Ah! Egyet fordult a művész agya és szíve. Örült dühre fakadva nekirontott a hercegnének és torkonragadva így kiáltott:

— Ma játszuk el babám az ötödik felvonást! Eddig szerető Othellód valék, most halj meg Desdemonám!

S a hercegnő nem halt meg, hanem mosolygott, még akkor is, midőn a környezete fuldokolva mentette ki a merénylő kezeiből. Meghalsz! — kiálták — s a színészt ütötték, verték. A hercegné pedig, ki végre szólni tudott, mosolyogva így kiáltott:

— De hát tapsoljanak hölgyeim, uraim! Fogadásomat megnyertem!

— Fogadás?

— Persze, fogadás! Eresszék szabadon a szegény művész urat. En fogadtam vele, hogy — az ő játéka Othello ötödik felvonásában másokat is rémülésbe ejt, amint Desdemonának nekiront s hogy hangjában van oly varázs, mely bénává teszi az akaratát.

Es a hercegné tapsolni kezdett. Persze mindnyájan utána. A művész ijedében meghajtá magát és így szóló dadogva:

— Oh sok, sok e tisztelet!

... S a hercegné mosolyogva gondolta, nagyobb, mint az élvezet — volt.

Muzsikálnak...

Muzsikálnak, táncot járnak,
Jó sora van a cigányoknak.
Hull a bankó... a cimbalmos
Egyszerre néz, játszik, hall most.

Egy lány köré sereglenek

A vénék és a gyerekek;

„Ó — a legszebb a teremben, —

Rabjává tett régen engem!

... Ifja, vénje beözgeti,

Egyre szípet tesznek neki.

S ki a legszebb mosolyt kapja:

Azé lesz az aranyalma!

Nézem, nézem a sarokba

Könyökömre támaszkodva,

Hogy a mosolyt majd ki kapja?

— Ki lesz újabb áldozatja?!

Keményfi.

FATTYUHAJTÁS.

Írta: Tóth Andor.

Sárika a gyéren világitott kis szoba egy kopott karosszékében ült, fejét kezeibe rejtve kétségbeesett tépelődések közepette...

Vén, jólelkű szobaasszonya a szomszédos konyha tűzhelye körül sürgölődött, valami szerény estebédet készített kettejük számára.

Ugy szerette ezt a szép fiatal leányt! Pedig még alig két hónapja, hogy nála lakik: mióta a sarki zug-kávéházban kaszirosnőnek szegődött.

Eleinte félt az öreg, hogy ez is olyan, mint a többi, kiket a sivar sors — vagy egy-egy ballépés — szorított-e kétes pályára. Bizony csak azért fogadta magához Sárikát, mert kis kopott szobája már csaknem fél éve kiadatlan állott, pedig ő is rászorult arra a pár forintcskára, ha nem akarja, hogy legutolsó perceiben kolduskényéren tengődjék.

Előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter gróf Leiningen Armin uvidéki lakosnak, a torontái h. é. vasutak Nagy-Beeskerek állomásától a Tisza áthidalásával, a tervezett ó-becse-uvidéki h. é. vasúti beágazással, a szabályai révig vezető gőzmozdonyu h. é. vasútvonalra megadott előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számított további egy évre meghosszabbította.

Címzetes igazgatók. Wlassics Gyula közoktatási miniszter a képviselőház budget-vitájának folyamán, mint tudva van, bejelentette, hogy érdemes középiskolai tanárokat abban a formában szándékozik kinttinteni, hogy igazgatói címmel ruhazza őket föl. Az erre vonatkozó előmunkálatok meg is történtek a közoktatásügyi miniszteriumban. A miniszter mint egy milleniumi kinttintésésként szándékozik már legközelebb az illető tanároknak az igazgatói címet adományozni.

Diszoklevél a főispánnak. „A zombori kerékpár egyesület” f. évi január hó 26-án bajsai dr. Vojnits István főispánt egyhangú lelkesedéssel dísztagjává választotta. A kiküldött bizottság az ez alkalomra készített diszoklevelet, melyet Turkovits Gyula keze alkott, ma nyújtotta át a főispánnak. E bizottság tagjai Rodt Lajos elnök, Mayer K. Leó alelnök és Koch Béla titkár voltak. Az elnök a bizottság nevében szép beszédben üdvözölte a főispánt s kérte szíves jóindulatát. A főispán szíves szavakkal köszöntö meg a kinttintést s megígérte, hogy a mennyire sokoldalú elfoglaltsága megengedi, az egyesület céljának elérésében mindenkor támogatni fogja. A titkár aztán átnyújtotta a főispánnak az oklevelet és az egyesületi jelvényt, a melyek igen megnyerték tetszését s miután az egyesület eddigi működése és tagjai felől információkat szerzett magának, újból megígérte hathatós támogatását. Ezek után a küldöttség eltávozott.

Óváció egy főszolgabírónak. A magyarok egyik jellemvonása, hogy a basáskodó hatalom előtt nem hajt terdet s fejet és ez szült annyi surlóást a lefolyt ezer év alatt a hatalom polcán ülők s az alattvalók között; míg azok iránt, kik igazságosságban s egyéb erényekben tündökölnek, mindenha a legnagyobb tisztelet s hódolattal viseltetik. A magyarok a lojalitása közmondásos... Ilyen tisztelet s hódolattal viseltetik O-Kanizsa közönsége Mikosevits Kanut szeretett főszolgabírójára iránt, ki, midőn a községi számadások megvizsgálására O-Kanizsa Bezeredy István megyebizottsági taggal március 30-án megjelent és pedig először mint rendes, megválasztott főszolgabíró, a legszívesebben óvációval fogadtattott. A kissé zajos közgyűlés után a képviselők s a község intelligenciája a Kranner szállóban egybegyűltek, hogy minél tovább színről-színre láthassák s hallhassák azt, kit már ily rövid idő alatt is igazságosságáért a legnagyobb mértékben becsülnek. Delben pedig kezdetét vette a pazar társas-ebéd, mely a legjobb hangulatban estig eltartott, amikor hosszu keoisor kísérte ki a vendégeket a pályaházhoz.

A szerb egyház rendezése és az uvidéki Branik. Az uvidéki Branik, arról az értekezletről szólva, amely március hó 26-án a szerb egyház rendezése dolgában a miniszterelnökségben tartódott, egyoldalúan mondja ennek az értekezletnek a lefolyásáról közzétett tudósítást s ennek az állításának a támogatására Bánffy beszédének egy passzusát idézi, amely tényleg nincs is a felhivatalos tudósításban. Az említett értekezleten ugyanis a Branik szerint Maximovics többek közt azt a kérdést intézte báró Bánffy miniszterelnökhöz, hogy miért nem adják meg a szerbeknek is azt az autonómiát, amelyet a román egyház megkapott. Erre a kérdésre tette válaszképpen báró Bánffy Dezső miniszterelnök azt a nyilatkozatot, amely a Branik szerint kifejtődött a tudósításból, és amelyet, a felelősséget érte teljesen az idézett szerb újságra haritva, feltétlen érdekességénél fogva itt adunk közre. A miniszterelnök Maximovics kérdésére ezeket felelte: Akkor — mondta volna a miniszterelnök — amikor a románok ezt a statutumot megalkották, más viszonyok voltak, s ő a szerbeket nem kívánván megsérteni, kijelenti, hogy a románok okosabbak voltak s a kellő alkalmat felhasználták. O azonban eme statutumnak megerősítését hibának tartja s ahhoz hasonlót ma nem terjesztene fel legfelsőbb szentesítés végett sem a románok, sem a szerbek részére.

Eljegyzés. Allaga Pál, Bács-Madaras község jegyzője és m. kir. állami anyakönyvvezetője eljegyezte Horváth Huska kisasszonyt, Horváth Antal bács-vaskuti földbirtokos leányát.

Kirándulás. „Zombori kerékpár-egyesület” március hó 25-én tartotta meg első hivatalos kirándulását Bezdánba, melyen a tagok — néhány kivétellel — mind résztvettek. Az indulás pontban 2 órakor történt az egyesületi helyiségből; 5 órakor nagy halpaprikás volt a bezdáni egyesületi szállóhelyen, melyet a kerékpárosok Bezdán intelligenciájának szép számban megjelent tagjaival testvériesen megszolgáltak. Az első felköszöntőt Mayer K. Leó mondotta az egyesület elnökére, Rodt Lajosra, míg Török József és Koch Béla Bezdán lelkes magyar vendégzerető közönséget éltették. A lakoma után tanc következett, melyet fesztelen jókedvvel faradhatatlanul jártak s mely a legderültebb hangulatban a késő esti órákban ért véget, mikor a főkapitány jelt adott az indulásra, mit nem épen a legjobb kedvvel tettek meg a biciklisták.

Sorozások eredménye. A sorozások további eredményéről a következő adatok közöljük: A zentai járásban előállítottat 757 hadköteles, köztük 404 első korosztálybeli; besoroztatott az ujoncjutaléka 296, a póttartalékba 26 hadköteles; távol maradt 97 egyén. Zenta városban előállítottat 404 egyén, köztük 221 első korosztálybeli, az ujoncjutaléka 126-an, a póttartalékba 9-en soroztattak be; távol maradtak 35-en. — A palankai járásban 842 egyén közül, kik közül 519 első korosztálybeli volt, az ujoncjutaléka 188, a póttartalékba 9-en soroztattak; távol maradt 35 hadköteles. — A bajai járásban 783 hadköteles állítottat, köztük 494 első korosztálybeli; besoroztatott az ujoncjutaléka 312, a póttartalékba 57 hadköteles; távol maradtak 82-en.

A sikarai vendéglő megnyitása. A sikarai nyári vendéglő Konyovits Mladen, a „Ratár”-hoz címzett fogadó előnyösen ismert vendéglőse vette ki bérbe. A vendéglős már megnyitotta a sikarai vendéglőt s így az már rendelkezésére áll a kiránduló közönségnek.

Gyászhir. Dr. Horváth Ákos vármegyei alügyész és családját súlyos csapás érte. Leánykájuk, a kis Lilike alig 3 és fél éves korában folyó hó 1-én elhunyt. A család kis halott temetése ma d. e. 11 órakor lesz. A család a következő gyászjelentést adta ki: „A sors megirigyelte boldogságunkat. Felejtethetlent szeretett, jó kis angyalunk Horváth Lilike két heti kinos szenvedés után folyó hó 1-én esti 7 órakor örökre lehunyt szeméit, melyekből rövid életének alig három és fél évén át a forrón szerető szülői szíveknek annyi édes reménye, édes boldogsága sugárzott. A kedves halottat folyó hó 3-án délelőtt 11 órakor kísérik örök nyughelyére. Fajdalmunk végtelen, a megpróbáltatás nehéz, de a Gondviselés intézésében megnyugsunk! Zombor, 1896. évi április hó. Dr. Horváth Ákos vármegyei alügyész, dr. Horváth Ákosné sz. Dobák Berta, szülei. Ákiczi, testvére. Özv. Horváth Józsefné sz. Scultey Janka, nagyanyja. Dobák Béla kir. főügyési helyettes, nagytatyja, gyermekei: Fatime, Béla és Lirike. Dr. Kovacsits Caesare sz. Horváth Irma, nagyanyjén. Dr. Kovacsits Caesar kir. járásbíró, gyermekei: Caesar és Erike”.

Műkedvelői előadás. Az ó-sziváci szerb ifjuság 1896. évi április 6-án jótékony célú, táncal egybekötött műkedvelői színi előadást rendez, melyen színe kerülnek: Turkovits Koszta „Üdvözlöm” c. és Zmaj Jovan Jovánovits „Ponty” c. 1 felvonásos vígjátékai és a két színdarab között Ly. P. Neuadovits „Morzsa kenyér” c. költeménye.

Plasztikai tájkép-kiállítás. Altbach Antal József vasárnaptól kezdődőleg a Satojkovits-féle házban plasztikai tájkép-kiállítást rendez. Látni lehet a világ nevezetes tájait, vidékeit s nevezetes épületeit. A műsor hetenként kétszer, vasárnap és csütörtökön fog változni. Vasárnap Chikagóval kezd, csütörtökön pedig Svájcjal folytatja Altbach a mutatványait. Belpéti díj 20 kr. Bérelni is lehet előnyös feltételek mellett.

Marhatulajdonosok figyelmébe. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a 148 lánból álló ugynevezett „esonoplai járásföld” 230 drb szarvasmarha legeltetése céljából egy szarvasmarha után fizetendő 10 ft és a legelőt használó két éven aluli borjú után 5 ft feloldój mellett a közönség rendelkezésére bocsájtatik. Felhívtnak tehát a szarvasmarha tulajdonosok, a kik jóságukat a mondott földeken legeltetni kívánják, hogy ebbeli szándékukat a megállapított legelődíj lefizetése mellett folyó évi május hó 1-je előtt a város házipénztáránál bejelentsek, és a nyeredő elismervényt az ellenőrzéssel megbízott városi csősznek adják át.

Halott, akit besoroztak. A kikindai sorozó-bizottság előtt furcsa eset történt a minap. Topolyáról meg volt idézve a sorozáshoz egy Dudás József nevű hadköteles, Dudás György gazdaembernek 1875-ben született fia, a ki azonban már pár évvel ezelőt meghalt. Mivel hogy azonban egy topolyai Dudás József mégis volt az elő hadkötelesek lajstromában, be volt a katonasággal idézve s tényleg meg is jelent, — egy másik Dudás József Topolyáról, a kinek az apját ugyancsak Györgynek hívják s a kiről csak a tauglieb elhangzása után sült ki, hogy még csak 17 esztendő s tévedésből került a rég meghalt tulajdonképpeni hadköteles helyébe. Az újone nagyon rossz néven vette a tévedést és kijelentette, hogy ő már most megmarad katonának.

Vasuti szerencsétlenség Szabadkán. Szabadkán múlt hó 30-án az ottani vasuti állomáson szerencsétlenül járt egy tehervonat. A 4362. számú ez, amely szálakkal megrakodva indult Szegredről Szabadkára. Az egyik teherkocsin a rakonca (ami a szálakkat összetartja) elszakadt, a fák a vágányokra estek s négy kocsi ép akkor, mikor az állomásra rohogott be a vonat, nagy robajjal kifordult a vágányok közül. Mind a négy összetört s így a kár tetemes.

Eltűnt 603 ft. Nem csak a 603 ft tűnt el, hanem eltűnt vele egy ur is. A 603 ft gazdája annak a bizonyos urnak az eltűnését nem sajnálja, de mindenkori által érthető okoknál fogva, sajnálja a 603 ft eltűnését. Így történt aztán, hogy a „Rendőri Közlöny” egyik legutóbbi száma a következő apróságot hozza nyilvánosságra: Krausz Rudolf szegedi születésű, boltoslegény, a mai napon Baumgarten Gyula kulai lakos gazdájától 603 ft-tal megszökött, szökése alkalmával sárgás felsőkabátot, szürke nadrágot és cipőt viselt, 18 éves, izr., magas barna, sovány testalkatú. Nyomozandó.

A harmadosztályú keresetadó törlése iránt való kérelem benyújtásának határideje. A m. kir. pénzügyi közgazgatási bíróság néhány nappal ezelőtt teljes tanácsülést tartott, melyben elvi jelentőségű határozatként kimondta, hogy ha a harmadosztályú keresetadó tárgya megszűnik, a megszűnt követő időre kivetett adónak törlése iránti kérelem határidőhöz kötve nincs. A döntvény indokolásából kiemeljük a következőket: A harmadosztályú keresetadóra vonatkozó törvényekben le van fektetve az az adóztatási alapelv, hogy az adó csak a tényleges jövedelem után jár és követelhető. Arra nézve, hogy a harmadosztályú keresetadó tárgyának megszűnése esetén a megszűnt követő időre kivetett adóra nézve milyen intézkedés teendő: a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t. c. foglalt magában rendelkezéseket. Ennek a törvénynek az intézkedései pedig nem foglalnak magukban oly értelmű határozatot, mely a harmadosztályú keresetadó tárgyának megszűnését követő időre kivetett adónak törlése iránti kérelmet meghatározott határidőhöz kötne, sőt ily megszorító rendelkezés, az idézett törvényt megelőző törvényekben sem foglaltatik. Csakis a pénzügyminiszteriumnak a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t. c. §. 5. pontjának értelmezése iránt 1884. évi november 28-án kiadott körrendelete kőti határidőhöz, kimondván, hogy a törlés iránti kérelem az adótárgy megszűnését követő 15 nap alatt nyújtandó be. Ily megszorítása a törvénynek azonban egész határozottsággal ellenkezik az 1893. évi XLIV. t. c.-ben foglalt s idézett rendelkezés célzatával, de az igazságos és egyenlő adóteher viselésének elvével s az adótörvényekben lefektetett általános jogelvekkel is, mert egyes adók az utóbb is idézett törvényben az üzlet megszűnése napjától számított időre feltétlenül biztosított adó törlesztés iránti joguktól csak azért, mivel üzletük vagy használatjuk foglalkozásuk megszűnése, az illetékes pénzügyi hatóságnak bizonyos idő alatt bármily okból tudomására nem jutott, jogserlem nélkül meg nem foszthatók.

Halálozás. Geresch János helybeli iparos polgártársunkat súlyos csapás érte, fia Nándor, volt filipovai aljegyző, folyó hó 2-án hosszas szenvedés után elhunyt.

70 éves üngyilkos. Sztricievits Mirkó 70—72 éves öreg földmivest a napokban, március 31-én reggelre halva találták a Cservenka 518. sz. alatti lakásán. A szegény öreg megfojtotta magát. Kötél volt a nyakán egy darab fa segítségével erősen megfeszítve.

Névmagyarosítás. Szeitz János jankováci lakos „Szemző”-re, Kronstein Jakab moholi lakos, valamint kiskoru Mihály nevű fia „Tömör”-re, Kohn Sámuel zentai lakos „Kovács”-ra és Kohn Márkus kernyajai lakos „Káldor”-ra változtatták meg vezetéknevüket belügyminiszteri engedéllyel.

Az állatok életkora. Ki tudná megmondani az állatok rendes életkorát? Erre a kérdésre csak hiányos megfigyelések és legendák adják meg a választ. Egy régi író azt mondja: Corvi dicuntur ditissime vivere. De ez az író sem mondja meg, hogy a holló hány évig él. Az egyik azt mondja: száz évig, a másik szerint sokkal kevesebb ideig. Egy francia tudós megfigyelte több állatnak életkorát; szerinte a medve és a farkas csak husz esztendeig él; a farkas nagyon ritkán haladja meg ezt a kort. A róka élete tíz-tizenégy esztendeig tart. Az oroszoknál a hosszú életű állatok közül való; a londoni állatkertben ismertek egyet, mely a hatvanodik évét is megvaladta. A nyul nyolc éves kort ér el, míg az elefánt állítólag négyszáz évig is él. Nagy Sándor Pórusz legyőzése után szabadon bocsátot egy elefántot, mely bátran harcolt az összes csapatban. Ajax volt a neve. Ezt az állatot, melyet a macedóniai király ismertető jellel látott el, 350 év múlva megtaláltak egy indiai ós erdőben. A vízi ló csak huszonkét esztendeig él; a fácán és a tyúk tizenkét éves kort érnek el; a cethal ezerévig él; a delfin csak harmincig; a disznó ritkán haladja meg a tíz évet. A kajdacs sokáig él; Firenzében ismertem egyet, mely százöt év óta volt ugyanegy család birtokában. A kecske tizenöt évnél nem él tovább; a gödény a száz évet is megvaladja. A szarvasmarha harmincöt éves korában végelegnyugtalan pusztul el. Ugyanígyen kort ér el a ló is, míg a szárnnyal jóval tovább él. 20—25 éves kutya ritkaság számba megy. A macska ritkán haladja meg a tíz-tizenöt éves kort. Bécsben néhány év előtt meghalt egy százharom éves sas. A veréb huszonöt éves korig is él. Az ember, a teremtes királya, ritkán éri meg a száz esztendőt.

Művészet és irodalom.

A magyarok bejövetele — ezt ünnepli most s különösen május 1-től az egész magyar nemzet. Az országos kiállítás, a milleniumi ünnepélyek, a királyi és udvarának rendkívüli módon való részvevése; a külföldi fejedelmek látogatása a fővárosban, angolok, franciák, németek, olaszok és mindenféle nemzetiségek beözönlése Magyarországra, azon eszme körül csoportosul, hogy most ezer éve jöttek be a földre a magyarok s itt megalapították az ezer éve fennálló Magyarországot. Ez eszmét pedig a budapesti városi tanács (az Andrássy-ut torkolatánál) levő Feszty Árpád körképe: „A magyarok bejövetele” tette ugy szemléltetővé, mint egy oltárkép. Rendkívüli hatását is ez magyarázza meg. E hatásnak egyik érdekes mozzanata pedig a következő: Magyarországnak számos községből érkezett megkeresés a körkép igazgatóságához, vajjon lehetséges volna-e a körképet olyan korán reggel megtekinteni, hogy azontul a községbelieknek egész napuk szabad maradjon a kiállítás meglátogatására? E községek, ugyanis az ő egyszerű, de hatalmas hazafiságukban, úgy okoskodnak, hogy az ezredéves kiállítás megtekintését mivel sem vezethetik be jobban, mintha legelőbb megtekintik „A magyarok bejövetele”. Ez képezi egy szőlővonal alapját az egésznek, ez adja meg ünneplőességét, lelkesedését. A körkép igazgatósága erre azzal felelt, hogy nemcsak a legelső vonatok megérkezésekor tartja nyitva a körképet, hanem még az ily a korai órákban — reggel 6-tól 9-ig a körképet megtekintő látogatóknak — a legnagyobb készséggel bocsát rendelkezésükre jelentékenyen leszállított áru belépőjegyeket is, melyek a körkép-pénztárnál lesznek válthatók.

Párisi Divat. A tavaly ily címen megindított divatlap második évfolyamát kezdte meg januárban. Most, mikor a francia izlés, divat még a szokottnál is jobban uralkodik mindenben, Magyarország művelt hölgyközönségének okvetlenül szüksége van olyan lapra, mely ezt a francia izlést igazán tisztán tükrözze vissza. S a Párisi Divat megfelel e feladatnak. Hogy megfelelő legyen, arra képessé teszi az, hogy a képei csupa fényképek után készült másolatait a párisi legelőkelőbb divattermek mintarubáinak: cikkei pedig tudomására hozzák a hölgyeknek mindazon újításokat, melyeket Páris a divat terén kitalált. Többi cikkei a háztartásnak, társadalmi szokásoknak, lakásberendezésnek, kézimunkáknak, főzésnek tárgyában adnak tanácsot. Megismerteti a hölgyeket a budapesti legjobb bevásárlási forrásokkal s a szerkesztőség minden megrendelés, bevásárlás dolgában legelőbb önmagával van segítségére az olvasóknak, valamint kérdéseikre is kimerítően felel a szerkesztőre üzenetekben. A divat- és kézimunka-rész két nagy ívet foglal el a lapban; ezekhez járul még harmadik iv gyanánt a regény-melléklet, mely négy nagy lapon közöl ilusztrált regényeket s ezek mindig a legújabb s legérdekesebb francia regények közül vannak kiválogatva, természetesen úgy, hogy e lapban jelennek meg először. Kéthetenként szabamintáiv és havonként egyszer színes ábrákép járul a laphoz. A „Párisi Divat” előfizetési ára egész évre 8 ft, félévre 4 ft, negyedévre 2 ft. A „Pesti Hírlap” politikai napilappal együtt egész évre 18 ft, félévre 9

frt, negyedévre 4 frt 50 kr. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal.

Göre Gábor a „Kakas Márton”-ban. Gárdonyi Géza híres alakja Göre Gábor, a lepéndi bíró ezental a Kakas Márton című élelclapban fogja közzétenni nevezetes leveleit, melyekben kalandjait meséli el. Az első bejelentő levél már megjelent a Kakas Márton legutóbbi számában. A lap ára egy negyedévre 1 frt.

Pályadíjnyertes férfikarok. Az „Apollo” kargyűjtemény f. évi áprilisi száma az országos magyar daláregyesület által beszerzett 150, illetve 100 koronás pályadíjnyertes műveket közölte vezérkönyvben és 4 számban. Ezen szám tartalma a következő: Gaal F. Eredeti magyar dalok, 194. sz. Nyisd ki anyám a virágos ablakot... 195. sz. Elragadta galambomat a Balaton tőlem... 196. sz. Siófokra megy a hajó... Ezen három eredeti dalból álló egyveleg a milleniumi dalnappal, mint összkar fog előadásra kerülni, 197. sz. Gaal F. Szent hamvak. Dr. Várady Antal költeményére. 100 koronát nyert pályamű. — Az Apollo kargyűjtemény előfizetési díja egy vezérkönyv és 4 számlért egész évre (15—20 karért) 3 frt 50 kr. Postai küldemények és előfizetések címzendők Goll Jánoshoz, Budapest, VI. ker. Lázár-utca 18. sz.

Könyvismertetés.

A római kath. egyház egyetemes története, tekintettel Magyarországra. Irta **Buday Gerő** zombori áll. főgymn. hittanár. (Budapest, 1896.)

A zombori főgymnázium egyik jeles tanára, Buday Gerő, ezelőtt három évvel írta meg a római kath. egyház egyetemes történetét, mely oly kedvező fogadtatásra talált, hogy az első kiadás csakhamar el is fogyott. E siker birta rá szerzőt arra, hogy művét most a fővárosban egy második kiadásban rendezze sajtó alá, hogy ekként a mű, mely első sorban tankönyvül van hivatva szolgálni, még szélesebb körök számára is hozzáférhető legyen.

Buday Gerő egyetemes egyháztörténete a hazai legjobb tankönyvek sorához méltán csatlakozik, mert a szerzője alapos készütséggel, s kiváló talentumú férfi, a ki nemcsak széleskörű történelmi ismeretekkel bír, hanem tisztában van a paedagógiai követelményekkel is és így könyve egy tudományosság, mint az iskolai oktatás szempontjainak egyaránt megfelel.

Nálunk általában kevesen foglalkoznak egyháztörténettel s még kevesebb azoknak a száma, akik egyházi történetet tanodai használatra írának. Innen van azután, hogy az egyetemes egyháztörténelem terén eddig csak a német írókat másoltuk, tankönyveink pedig jobbára csak silány német művek egyszerű fordításai valának.

Buday Gerő érdemes szerzőnknek mindenesetre nagy előnyére válik, sőt érdeméül tudható be, hogy művében önálló irányt követ s könyvének egy szerkesztése, mint világos és szabatos írálya semmi kívánni valót sem hagy maga után.

Méltán megérdemli tehát azt a magas elismerést a szerző, melyben őt e művének első megjelenése után, főpásztorunk, a kalocsai érsek, részesítette. Reméljük, hogy a főpásztori elismerés után, melyet a sajtó elismerése már megelőzött, a mérvadó tudományos és tanügyi körök elismerése és pártolása sem fog elmaradni; s éppen azért mi csak provinciális kötelességet teljesítünk, midőn helybeli iróársunk szépen megírt és az Eggenberger cég által szépen kiállított új könyvét a művelt közönség szíves figyelmébe ajánljuk.

Dr. D. Gy.

A gyümölcsfák ültetéséről és azok ápolásáról a kiültetés után.

A gyümölcsfa mikénti ültetéséről függ főképp ennek növekedése és későbbi termékenysége!

Folyton hallani panaszoként — különösen a közneptől, de igen gyakran olyanoktól is, kik a gyümölcskertészetet hol könyvekből, hol szaklapokból elsajátítani kívánták, — hogy gyümölcsfákat nevelni nem érdemes. Állításuk szerint a sikerrel nemesített csemeték legnagyobb része a kiültetés után kihal, sőt hogy a növekedésnek indult fászkák is, alig néhány évi termés után, kivesznek! Így aztán igen-igen sokan meddő fáradságuk következtében nemcsak hogy a gyümölcsfák nevelésével tovább foglalkozni nem akarnak és mint mondani szokták a gyümölcskertészetet passziót elveszítették, hanem mindenkit — de különösen a kezdőket — a gyümölcsfa-nevelésről lebeszéltek. Ha azonban az ilyen passzióvesztett kontárok sikertelenségük okait keresték és kutatták volna, kis körültekintés után azon meggyőződést szerezhetnék, hogy az tulajdonképpen önmagukban rejlik. A fászkák kiültetésénél gyakorolt felület és helytelen kezelés volt annak oka, hogy fáradságuk kárba veszett.

Ugy hiszem tehát, hogy a „Bácska” t. olvasói közül egyik-másik szívesen veszi, ha sok évi, a gyümölcsfa-nevelés terén szerzett tapasztalataimat a gyümölcsfaültetés és ez utáni ápolás körül teljesítő eljárás itt leírom.

1. Minden körülmények között igyekezzünk ősszel ültetni gyümölcsfáinkat!

Mert míg a tavaszi ültetések után gyakran bekövetkezni szokott szárazság alatt az új ültetvények igen sokat szenvednek, addig az őszi ültetéseknek a tél folyamán a föld kellőleg megülledik, a gyökerekhez tapad, melynél fogva tavasszal a gyökérből, rügyezés

fennakadás nélkül történhetik, sőt, különösen ha az ősz lanyha és ha télen nagyobb réteggel van földünkön, a hajszál-gyökérből már télen mutatkozik. És miután a vastagabb gyökerek nyelapjainak a forrányképzése (callus) is előhalad, reményünk és számításunkkal együtt biztosan uton haladva, mintegy észre sem veszik a fásckák az áttétést.

2. Nagy gödröket ásni, melyek szélesebbek, mint melyek legyenek, (körülbelül 1 méter széles és 70—80 cm. mély.)

Mielőtt a gyümölcsfa ültetéséhez fogunk, meg kell a gödröket ásni és pedig, ha csak lehet 2—3 hettel az ültetés előtt. A gödörből a földet akképp hányjuk ki, hogy a felső réteget külön tesszük s ültetésekor ezt hozzuk közvetlen a fa gyökereihez. Ha sovány a talaj, korhadat trágyával javítsuk. Nagyon célszerű ily öreg trágyát 15—20 cmnyire a gödör fenekére is rakni. Kiélt sívár, homokföldrebe s főleg pedig ilyen földű szőlők közé egyszerű gödörbe ültetéssel kár vesződni; itt csak általános fordítás (rigolozás) vezethet célhoz, mert a gödör ásásakor elvagdalt szőlőgyökerek nagy erővel behálózzák a gödör porhanyított részét és mielőtt a beültetett és kilevelezett gyümölcsfának idő volna életerőhöz jutni, akkorra csak kiélt gödört, szomszédjaiban pedig erős versenytársat talál és misem természetesebb annál, minthogy ily körülmények között fászkánk 2—3 év múlva a küzdelemben elhal. Nagyon fák közé, vagy építletekhez nagyon közel szintén legtöbb esetben csekély eredményű az ültetés, mert első esetben alul a gyökereitől tápanyagot, felül pedig lombjától a világosságot vonja el és ültetvényünk csak kiülődvé tenyész. Második esetben a mellett, hogy a nap kellő befolyása elvonódik, a szabad légfolyása, valamint a gyökereknek terjedhetése is az épületektől korlátoztatik. Udvarban, főleg homokos és már feltöltött helyeken, legjobb kajszt, de lehet körtét és szilvát is ültetni; alma, őszibarackot, cseresznyét és meggyet csak nagyobb térségű szellős kertekbe és oly helyekre ültessünk, hol még a föld eredeti rétege megvan, tehát a hol holmifele hulladékok, törmelék s egyéb e felével föltöltve nincsen.

3. Egyik főkélléke, hogy az ültetendő fáscka gondosan, főképp szívó (hajszál) gyökereinek épen tartásával szedessék ki, hogy a gyökerek meg ne sérüljenek. A fák kiszédésénél tehát a fáradságot — gyökerei körül nagyobb téren a földet lehágni — kimélni nem szabad, még kevésbbé tanácsos túrelmetlenkedni és a csemetét, mielőtt a gyökereket a földtől teljesen megszabadítottuk, erőszakkal kirántani. Ha a csemetét valahol vásároltuk, megérkezésük után vagy azonnal állandó helyre ültetjük, vagy ha az nem lehetséges, ideiglenesen vermeljük őket el.

4. A fásckát sohasem szabad mélyebbre ültetni, mint az az előbbi helyén volt, mert a mélyen föld alá került fa mindig rosszul terem, sőt igen gyakran terméketlenné is válik. Nemkülönben igyekezzünk kell arra is, hogy az ültetés fentebbre ne történjen. Ha azonban homokos, dombos és meleg természetű földre ültetjük a fásckákat, 2—5 cmterrel mélyebbre, ha gyümölcsstenyészésre alkalmas, de lapály, kötött vagy iszapos a hely, akkor 3—4 cmterrel feljebb is ültetjük. Ily lapályos helyekre igen célszerű a szükséges, de inkább széles mint mély gödrök elkészítése után, — a gödör környezetéről (csak a föld felső rétegét) 40—50 cméter magasra felhalmozni, és ezen halmokba ültetni a csemetéket.

5. A törött és zúzott gyökereket le kell vágni. A többi gyökérrészekből 2—3 cm. hosszú darabocskát olyképp vágunk le, hogy a metszés felületi alól fektüdjene. A metszést éles késsel (és nem ollóval) kell végezni, hogy az teljesen sima legyen. Mentől simább a metszés, annál gyorsabb és teljesebb a forrány képzés.

6. Kisgyökérű fának kisebb, nagygyökérű fának nagyobb koronát kell hagyni. Különben áttétetésnél mindig jobb a kisebb korona, mert akkor kevesebb ágban összpontosulhat a fásckának életműködése s így biztosítja a megfogamzást. — Ezzel azonban még nem mondtam azt, hogy a bekurtitást mentől rövidebbre csináljuk, — mert a túlságosan levágott fának könnyen megfuladást idéz elő. Legbiztosabban járunk, ha a korona ágainak $\frac{1}{3}$ -ad részére vagy az éves hajtásnak $\frac{1}{2}$ -re metszünk. Hogy aztán a korona kellő alakot kapjon, a metszés mindig a koronán mutatkozó hézag felé álló szem fölött eszközözendő.

Az ágak visszanyesésének azonban soha semmi szín alatt sem szabad ősszel történni; mert ha a tél zord, a friss seb könnyen megrepedezik és elfagy. Ha tehát ősszel ültetünk, a metszés teljesen mellőzendő és csak jövő tavasszal végzendő.

A nyésésnél még különösen a következőt vegyük figyelembe: A csontrókat (az őszibarack kivételével) ne nyessük, — legfeljebb itt-ott oly ágacskát vágunk le, mi urban van, a korona kellő alakját rontja. A csontrókat helyes iskolázás mellett úgy is sok gyökert, főleg sok hajszálgyökert nevelnek és különösen a fiatalabb 1—2 legfeljebb 3 éves csemetéknek visszavágás nélkül is biztos a fogamzásuk. De nem így az almánál, főleg a körténél, hol mint tudjuk nincs oly sok hajszálgyökér és az ilyeneknél kell, hogy a korona visszavágásánál a fa minden részében lerakódott tartalékanyag erősebb gyökérből céljából visszatartassék.

Ültetésnél ügyeljünk, hogy minden gyökérrészhez porhanyó föld essék, mert különben a hézagoknál a gyökérrészek megpenészednek. Legjobb, ha a behatolás közben először is kezünkkel a gyökerek közé tömjük a földet. Ha a gyökereket befedtük, akkor rázogatva fel-felhuzgáljuk a fásckát, miáltal még a legkisebb s legdurvábban álló gyökerek közé is behatol a laza apró föld. Ha aztán a gödör megtelt, a földet lábunkkal mérsékeltet letaposunk.

A legtöbb helyesen nevelt csemeték mellé karó sohasem szükséges. — Ha azonban magas törzst igénylőbb fásckát kell ültetni, úgy ennek kikötéséhez szükséges karót előzetesen már az üres gödörbe verjük le, mert ha ezt ültetés után végezzük, megtörténhetik, hogy gyökereket sértünk. Nem szabad az új ültetett fát azonnal erősen, hanem csak lazán a karóhoz kötni, hogy a föld üllepedésével a fáscka is üllepedhessék, mert ha erősen a karóhoz kötjük, a föld üllepedvén, a

fáscka gyökereivel együtt feljebb marad, a föld tőle elválik és így a fáscka könnyen kiszárad. Három-négy hét múlva vagy ha ősszel ültetünk, akár csak korán tavasszal, mikorára a puha föld a gyökér között megülledett, kötözzük a fát szorosan karójához. — Törpe és félmagas fásckák mellé karó egyáltalában nem kell.

8. Ültetés után a fásckát erősen meg kell öntözni és ha az időjárás száraz, ezt 1—2 heti időközben újra teljesítjük. A locsolás kivált nyáron, ha jó nagy eső nincs, 2 heti időközökben elég ugyan, de ekkor egy fásckához — a fa tövétől egy arasznyira (tehát nem közvetlen a fatövéhez) alkalmazott körnek 10—15 centiméter mélységű árkokcskába, — állott kúti — vagy folyó, vagy esővizet (minden felőránként megújítva a locsolást) addig ismételjük, míg egy fásckához 3—5 kanna vizet el nem fogyasztunk. Minden öntözés után 2—3 cmnyi porhanyó földet tegyünk a nedves helyre, s azután ezt vagy apró szalmával, vagy kilugozott timárserral, vagy szalmatrágyával fedjük be, hogy a víz el ne párologhasson, hogy a föld ki ne száradhasson és meg ne cserepedhessen, miáltal a csemete körül a talaj mindig lazán maradjon.

9. Ha ősszel ültetünk, tél beállta előtt az ujonnan ültetett csemeték körül a földet fel kell balmozni. Ezt körülbelül úgy cselekedhetjük, mint a kukoricát szokás feltölteni. A halom nagyságát természetesen a csemete nagyságához mérve kell csinálni. Az ily felhalmozás a téli nagy hidegek ellen, különösen ha a föld hótakaró nélkül van, megvédi a gyökereket a megfagyástól; mert a fagy a laza földben a fa gyökereit is érheti. Hogy aztán ezen halmok a fásckák körül ismét eltávolítandók, magától értetődik.

10. Ha az ültetvény nem akar bajtani, de kérge alatt még zöldnek látszik, akkor vegyük azt ki és 4—5 napig állítsuk vízbe; és ha aztán a gyökereken rövidke darabok levágása által a metszési lapokat megnyitottuk, újra ültessük helyére. Legtöbb esetben ki fog a fáscka bajtani. Ezt július 15—30-ig egész bátran tehetjük.

Ezen tíz pontban foglaltam össze a gyümölcsfák kiültetésénél figyelembe veendő teendőket; most még röviden: miképp ápoljuk azokat a kiültetés után.

A fiatal vagyis ujonnan áttétett gyümölcsfák nemcsak az első években, hanem a többi éveken át is gondos ápolásban részesítendőek. — Ehez tartozik 1. a talaj kellő lazítása, 2. a koronának metszés által való alakítása és 3. a törzsnek ápolása.

1. A fa környékét évenként 4—5 szöri félig mély kapálással tisztán kell tartani. A fa közelében a tövétől legalább 1 méter távoli körben semmit, főleg pedig magasra növekedő növényeket ültetni 2—3 évig egyáltalában nem szabad. — Hogy a kapálás alkalmával a fának a talaj felszínéhez közelebb levő gyökerei meg ne sértsenek, nem szorul bővebb részletezésre.

2. A fiatal fának koronát az ültetés után éveken át is kell, hol kevesebb, hol többet, megmetszeni. Ha a növekedő fiatal fák magukra hagynók, nemcsak hogy szép, szabályos koronát nem kapnak, hanem hosszú, kopasz ágak fognak képződni, melyeken termő galy nem igen keletkezik; és bár az első években bőven termett, a termés évről-évre csökkenni fog. Különösen figyeljünk arra, hogy az ágak egymáshoz ne surlódjanak. Az ilyen egymást keresztező ágak egyikét okvetlen el kell távolítani. A befelé növekedőket egyáltalában nem tűrjük; és mentől korábban eltávolítjuk azokat, annál jobb. A öregb fálnál a koronának időközönkénti kitisztításáról és megritkításáról sem szabad megfeledkeznünk. Csak azon fa gyümölcsei lehetnek teljesen kifejlesztettek és szép színezetűek, a hol a nap akadálytalanul hathat a gyümölcsérésére. A korona megritkításánál azonban ne vágadjuk le ennek ama finom ágacskáit is, a melyek a tulajdonképeni termőgalyakat adják. Az eltávolítandó ágakat simán vágjuk le, hogy ne maradjon ott csonk. A keletkező sebeket faviasszal (fatapaszzsal) gondosan be kell kenni. A gondos bekenést oly sebeknél is kell alkalmazni, melyeket, teszem jégeső vagy fagy okozta. Ha a fa sebeit nem kenjük be, ezek a levegőnek, eső, szél befolyásának vannak kitéve és így azon helyen a fa korhadásnak indul; mi aztán tovább és tovább terjed, végre az egész fát tönkreteszi.

3. A törzs ápolása abból áll, hogy azt folyton tisztán és minden moh és egyéb a fák kérgén letelepedni szokott növényi vagy állati élősditől menten tartjuk! Hogy a fa kérge folyton sima és egészséges legyen! Ezt elérhetjük, ha a fák törzsét — ha nem is minden évben, de legalább minden 2—3-ik évben — közönséges mézstejjel bemészöljük. Arra azonban ügyeljünk, hogy a méz ne legyen frissen oltott. Legjobb 1—2, vagy több nap előtt oltott mézetet használni. Igen jó szolgálatot tesz, ha agyag, tehénganaj, méz és fahamut vízzel higan összekeverve mázt készítettünk, és a fák törzsét a koronáig ezzel bemészöljük. Ily bemészölés következtében a fák folyton egészséges, sima kéreg fog lenni, és az állati és növényi élősdiek elpusztulnak. Es végre ne bajlódjunk százfélé fajjal, — (ha csak nem akarunk azokkal kísérleteket tenni), hanem neveljük és ápoljuk azok fajokat, a melyek vidékünknek (talaj és éghajlatunknak) mint teljesen beváltaknak vannak elismerve. De különösen ne dobáljuk ki pénzünket külföldi cégeknek magashangzása és cifrábnál-cifrább nevekkel felsallangozott semmiért.

A ki a gyümölcsfák nevelésénél az itt felsoroltakat gondosan figyelembe veszi, az aztán nem fog többé a gyümölcsészet ellen panaszokodhatni és nem mondhatja majd, hogy nem érdemes a gyümölcsfákkal a mi vidékünkön bajlódni. A gyümölcsstenyészés neki — a mellett, hogy tündő foglalkozással töltötte szabad idejét — nemcsak örömet fog hozni, hanem bő áldással fogja élvezhetni nemes munkálkodásának gyümölcsseit.

Bács-Bresztovác, 1896. március hó.

Jakobb József.

CSARNOK. PISTIKE SZERENCSEJE.

Beszélyke.

Irtá: **Horváth Sándor.**

Éppen egy bónapja készülődnek a jó Gelencsér bácsi portáján valami nagy-nagy ünnepségre. Az ötvenedik születésnapját akarják megünnepelni fényesen, hogy abból mindenki elvehesse azt őt megillető részt.

Félszázados jubileum. Szép szó és hogy Gelencsér uram olyan viruló egészségben néz eléje, még szebb színezetet kölcsönöz majd neki.

Még az utolsó, a legkisebb gyerek is alig várja, hogy eldöngöbhesse azt a néhány soros versikét, mit Dóra néni, az öreg dada éppen fél éve oltogat beléje nagy ügyvel-bajjal. Csunya betűk, sehogyan sem akarnak kicsi szöszke fejcskéjében megragadni.

De azért két sort már mégis csak eldöngöböz. Most is éppen azt bajtogatja, miközben parányi kezeccséből valami kalácsféléket majszolgat az aprólék...

Olyan kedves, olyan bájos kis gyerek ez a Pistike. Talán valamennyiük között ő a legszebb, pedig — apjuk diszére válják — éppen tizen vannak. Öt fiú, öt leány.

Be sokszor elmereng rajtuk az apjuk két szeme világa. Ez a kis gyermekhadserg a mindene, mennyország, üdvössége, boldogsága. S ha netán elfogná a jövő aggodalma, csak azzal áltatja magát, csak azzal vigasztalja aggodó szívét, hogy a ki adta, majd csak megsegíti a felnevelésben is. Meg aztán az sem mindennapi dolog, hogy tíz apró emberke, husz parányi keze rángassa apai köntösét, egyre kiabálva: „papa kenyeret!”

S ez a két szó ha átvillan agyán, már elég vigasz, hogy apai szívét megnyugtassa. Neki vigasz, pedig Isten látja lelkét, sem gróf, sem báró, de még csak birtokos sem, még kevésbé szolgabíró, hanem csak egy falusi — jegyző. Szereti a családját, bár a jó Isten áldását már a hatodiknál sokalta, de már akkor is csak azzal vigasztalta magát, hogy csak annak ad az Isten aprólkot is, a kit szívéből szeret.

Tiesi dejet tiesi ajta

Edje csat azt mondodatja...

— Edje csat azt mondodatja... mondodatja...

— No tovább már te kis szöszke kócos te! — zsémbel a köszöntőjében megrekedt apró emberkére a jó öreg Dóra néni — hát most sem tudod? Holnapután már a papa előtt kell elmondanod és még most sem tudod egyfolytában elmondani. No hallod, én már szégyelnem magamat... Ejnye-ejnye...

— Dója néni, édes Dója néni sedítsen, medatadtam!

— Hallom, hallom, az az hát dehogyan is hallom!

Igy ment a verstanulás napról-napra, s a jó öreg dada áldott jó szívével, olyan türelemmel, oly édes, mézes szavakkal segédkezett a nehéz fejtű kis csemetének.

A többiek már mind tudják, csak a legkisebbik a Pistike ajkán akadozik meg a szó, a két sornál sehogyan sem tud tovább jutni egyfolytában.

Már a szegény Dóra néni is röstelli a dolgot, hogy nem tudja azt a parányi versikét belőjtani, de majd a háta mögé bujlik (már mint a Pistike háta mögé!) s ha megakad, hát sugva kisegíti!...

A jó Gelencsér bácsi nem is sejtí azt a nagy herce-burcát, a mi az ő portáján folyik, míg az irodájában aktái közé temetkezve bibelődik a sok furábbnál-furább historiával. Éppen most is azon tételődik, miért is ment annak a Borostyán Palinak a csikaja a Molnár Gábor kukoricájába, most nem lenne annyi baja a taksálással, meg ezzel a hosszulevű paksamétéval...

A törvénybíró uram éppen az imént hozta meg a hirt, hogy a csikó bizony jócskán letördelt abból a kukoricából. Fölér vagy husz pöngövel, mert sokat lehevvert belőle félérésibe!

Aztán meg az a legnagyobb baj, a Borostyán Pali meg letagadja, váltig tagadja, hogy az ő csikaja követte volna el azt a ballatlan turpisságot, pedig a nagyreményű lóivadékat rajta is csipették, csak Borostyán Pali neve hiányzott róla! S ez volt a hiba! Ez bizony, mert a mint észrevették ő kelmét, egyet rugott a levegőbe, s köd előttem, köd utánam, úgy elnyargalt a tett mezejéről, mintha bizony ott se lett volna!...

Csikó ide, csikó oda, illik, nem illik, de ez után a kis história után visszatérnek a születésnap ünneplésére, mert még nagyon hosszúra nyúlt az a kis história.

Felvirradt a nagy nap; már a hajnala is rózsákat festett a Gelencsér uram háza ablakára, nem is, hanem eléje akasztott havas-csipkés függönyökre s midőn a teli nap első sugarai is felragyogtak a láthatáron, oly szépen üdvözölték az ajton kilépő jegyzőt, erősen derecsdó hajftűjeit mintegy aranykoronával akarván övezni.

A hajnali szellő is olyan édesen sutogott feléje, mintha a bókó virágokkal együtt ő is üdvözölni akarná a félszázad terhet viselő jó családapát. Üdv neki!

Delután összegyűltek a vendégek s körülülték a gazdagon terített asztalt, míg a tíz magzat, mint egy kis hadsereg, vagy még jobban mondva, mint egymásutánban következő orgonasíp, a szülők előtt foglalt helyet kifeszített mellet.

A kis Pistike volt az utolsó. Még ő is kidüllesztette a mellét, bár lopva-lopva az öreg Dóra néni pislogott, hogy véletlenül ott ne hagyja, mert bizonyosra veszi, hogy akkor belesül a mondókájába...

Már rákértült a sor, a vendégek szemei, de még az apáé is, könnyben usztak, midőn a kicsi, apró emberke nekifőbászodva félig kemény, félig pityergéshez közel álló hangon belekezdett a dikciójába:

Tiesi dejet tiesi ajta

Edje csat azt mondodatja...

Itt már megakadt s már sirva is fakad, ha segítségére nem jó egy jelenet, mely az apát majdnem földre sujtotta.

Nagy robajjal nyitják be az ajtót e szavakkal: — Megjött! Megjött! Itt a golya! Kettőt hozott, olyan szépek! Egyik fiú, másik leány!...

Ez volt Pistike szerencséje, különben csakugyan — belesül a versébe...

PÁRISI KÉP.

(Alphonse Allais.)

A fiatal ember, ki az Avenue operát elhagyta, nem vágott épen vidám arcot, de azért mégis dudorászott. Valami szomorú dal lehetett az nagyon.

Egyszer-egyszer azonban abbahagyta ezt a foglalkozást s így sóhajtott föl:

— Istenem, be unatkozom!

Ily lelki állapotban ért a boulevardra, ahol egyenesen a „Café Julien“-nek tartott, ott jobbra a teraszon foglalt helyet, s egy „Sherry-Cobbler“-t rendelt.

Hölgyek és urak haladtak el előtte, sőt aggok és gyermekek is; néha-néha egy tisztelendő ur fekete reverendában...

S dacára ezen élénkségnek, a fiatal ur mégis unatkozott: Mikor a férfiak olyan durvák, a nők csunyaak és kellemetlenek, a gyermekek kiállhatatlanak!

— Uram Istenem, be unalmas világ, oh, hogy unat...

Be sem is fejezhette a mondatot.

Fiatál hölgyecske, mély gyászban, hosszú léptekben haladt el előtte.

Uraim és hölgyeim! Önök előtt is bizonyára nem egy alkalommal haladt el fiatal asszony talpig gyászban. Hanem ehhez fogható aligha.

Ah, barátaim, milyen csodás szép volt ez a nő gyászruhában!

A villám, a zseni és a szerelem egy pillanat alatt leli fel áldozatát.

Ugy volt itt is.

Még annyi időt sem szakított magának, hogy a megrendelt sherry cobbler kiigya, hanem szaladt, rohant a szöszke hölgy után. (Már mondtam volt, hogy szöszke?) Hogy derült, vidult a ficsur arca; csak úgy sugárzott a nem várt boldogságtól.

Igen udvariasan, kalapját kezében tartva lépett a fiatal hölgy elé s így szólott hozzá:

— Pardon, madame a megjegyzésért, kegyed ugye bizony gyászol?

— Az ön megjegyzése olyannyira igaz, hogy már igazabb nem is lehet.

— Talán megboldogult férjét gyászolja?

— Igen, ő érte, uram.

— Ah, mi könnyebben lélekzem!... Hogy így áll a dolog, madame, ugy csak a törvényesség miatt kell kivárnunk és mi... mi házasságra léphetünk.

— Istenemre uram, ezen az ajánlaton nem lehet megbotránkoznom, majd gondolkodom felette.

— Nem ugy, madame! Ne mondja, hogy majd gondolkodik e felett, hanem adja szavát és nyujtsa kezét.

— Jó, hát legyen. Nyolc hó múlva férj és feleség vagyunk.

— Nyolc hónap! Minő hosszú idő, egész örökkévalóság ez nekem.

— Talán, ha keresztül tudná ön vinni, hogy a törvényen módosítsanak!...

Nagy volt a forróság s a fiatal asszony egy pohár sört akceptált.

Ezután a két jegyes a „Champs Elysée“-be ment dinirozni, majd az estét a „Jardin de Paris“-ban töltötték, hol a táncosnők és énekesnők produkciói mellett jól mulattak

— De mondja csak, — szolt hirtelen a szöszke hölgy — hogy is hívják önt?

— Szolgálatjára, Hippolite Cosmeau, madame.

Mielőtt elváltak volna, a legnagyobb egyszerűséggel kérde Cosmeau a fiatal asszonyt:

— Nem kaphatnék jövődől házasságunk fejében egy kis előleget... egy csókot?...

— Miért ne? — viszonzá a hölgy, és...

Szöllősi Jenő.

Élső dal.

Ábrándozó, szép, szöszke gyermek!

Szerelmem, első szakadás! —

Szivemben csak bimbóra fejlett,

S letörte könnyű szélfüvés.

Ábrándozó, szép, szöszke gyermek!

Tenéked szolt első dalom,

Te szárnyat adtál, s most mint felleg,

A végtelent beszárnyalom.

Azóta sok lányt megáldottam,

Téged meg elfeledtelek.

Sok villogó szem rabja voltam,

És mindre mondtam éneket.

S e sok dal mégis, mégis téged,

Csak téged illet, anygálom;

Te, csak te törted át a kérget,

Tenéked szolt első dalom!

Fehér Jenő.

A mi életünk.

Oly réttagve lép.
Egy bárány életét,
Most lopja,
Öffner Zsiga.

Nem akarok verselni. Nem azért emelem ajkaimhoz a trombitát, hogy azon verset fujjak. A viláért sem!

Semmi gonosz szándékom még Bácska ellen, várhatok még annak elpusztításával.

Együtt voltak már mind, bíró, jegyző, pap, tanító, kántor, azaz isten csodája ez utóbbi hiányzott s azután még sokan voltak, közöttük én jó magam is.

Ott a zúgó hegy tövében, ruhátlan szőlők között, szemünk láttára a bográcsban párolgott a paprikás.

Olyan orrcsiklandozó volt az illata annak a paprikásnak, olyan volt az nekünk, mint haramiának a csokoládé.

Persze boszankodnak sokan, hogy miként lehet valaki annyira jámbor, hogy még egy paprikás egyszerű elpusztítását is leírja: mikor az olyan természetes, hogy a paprikás párolog és hogy ezt bicskával szokták enni s nem kanalázni.

No! No! kár epéskedni jó uram. Árt a szépségnek. Vagy mit bánom én, pukkadjon meg az ur s bizonyára meg fogják énekelni s a felpukkadtt békához hasonló módon a lapok élete történetét is hozni fogják.

Az asztalhoz ültünk s a parikást feltálták. Mohón fogott mindenikünk hozzá. Ha véletlenül a kulai idegen helyett egy kiteglázott pesti uri ember lett volna velünk, az bizonyára kifakadt volna elváltozott színnel, hogy mily felséges, mily pompás, csak egy kicsit erős; s jól tudom visszaérkezve bonába, Török gyógyszerárában egy hét lefolyása alatt sem talált volna annyi irt, melylyel képes lett volna eloltani, amit nálunk egy óra alatt a paprikás meggyújtott.

De hát nem volt egy csipetnyi pesti ember sem közöttünk s így nekünk kellett dicserni a paprikás pompás voltát. Nem is fogytam ki a dicserétekből s amikor felbőszült hajszálaim legjobban emelgették ideges kalapom, annál jobban dicserem a paprikás kellemét s csak annyit kifogásoltam benne, hogy nem elég erős.

Szegény doktor! Négy hétig fogja velem a patika gyógyfüveit pusztítani s a paprikarágott bensőt nem gyógyítja meg.

Észre se vettem, hogy a társaságban emelkedett már a hangulat s hogy a pap és a jegyző már elpárologtak. Szegény paprikás! Te is elpárologtál!

A hold magasra hágott. Benéztem a holdba s ábrándozni kezdtem, azon törtem a fejem, hogy melyik volt okosabb, a ki a holdból egy rövid kötlen akart lejönni, vagy aki egy rövid póznán akart felmászni.

Merengésemből egy rivalgó éljen rázott föl. Egy uri ember szerencsés ötletével a ragyogó csillagokat köszöntötte fel, ugyesen összekötötte az ember életét a csillagokéval, azt állítván, hogy a kis medve épp oly arányban áll a nagy medvével, mint Darwin szőrösödő mosztaai a tollas fiastyúkkal.

Leirbatatlan volt a hatás, a hallgatóság extázisba jött, vállalkra emelték s leejtették a szónokot s csak a magasabb gondviselés különös kegye lehet, hogy csak a nyaka tört ki s nem a lába vagy a keze.

Ez azonban egy hamisítatlan bácskai nem zseniroz.

Innét elmentünk Jancsi cigány legujabb darabjait meghallgatni. Mi is újdonságok voltunk, unikum a maga nemében, egytől-egyig mind józanok voltunk.

Szép is az a józanság, de én már csak a bácskai erkölcsök hanyatlását látom itt megnyilatkozni s mily roppant kár volna az idegenek előtt jó hirnevünket elveszteni; mikor én először az intézetbe kerültem s társaim megtudták, hogy bácskai vagyok, megbámultak s oda nyilatkoztak, hogy még eddig nem láttak egy eleven bácskai.

Bántott már a rögös utban haza felé az a rendületlen daruzserű menés, ugy emelgettük lábainkat, mint valami daru, pedig az nagyon hasonló a vak ló menéséhez.

Hanem amikor elkezdte Jancsi: „Selyem kendőm olyan rongyos...“ akkor az a budai vendég elszontyordott s ugy érezte, hogy az a hunent cigány szive búrjain jártatja ujjait s onnét csalja ki azokat az igaz hangokat s tárcájából azokat a rongyos, foszlányos bankótákat.

Igy megy ez nálunk. De jól is van ez így.

A romantika mesés világa a városok s az elpusztult várakból a községekbe tette át tanyáját.

E közben Jancsi huzza s csak egyre huzza s én ugy érzem, mintha nem is itt a földön járnék, hanem ott valahol Velence körül, a hol egy lagunában, gondolában ülő éjfélzemű olasz leány pengeti rózsás körmivel a mandolint, melynek hangjaiba beleolvad a gondolához csapkodó hullám lágy csobogása.

Felhangzik: fuk igyunk! S azután nekigyürkőzünk s addig iszunk, míg a bácskai nevet ki nem nyerjük. Jancsi pedig egyre huzza, hangfogóval a fülembe tartja szárazfáját, hogy csak ugy sir a lelkem, mikor azt huzza: Hadj álmodni szerelmeiről, hadj álmodni róla!

S azután megint iszunk s utána megint busulunk. Igy mulnak a napok, érjünk így még ezer esztendő!

Trombitás.

Egy szomorú vő.

Megfogott az utcán és kijelentette, hogy jó napot kíván.

— Adjon Isten.

Az embereknek azon fajához tartozott, akik nem mennek, hanem gurulnak. Kővér volt az istenadta, az ujjai olyan husosak, hogy nem birta ökölbe fogni a kezét. Az arca majd kicsattant az egészségtől s a szemei mégis szomorúan pislogtak és bus világfájdalommal néztek ki e kerek hústömegből.

— Hallgasson meg — mondá.

— Halljuk.

— Én egy szegény, szerencsétlen ember vagyok. Én nálam nincs szerencsétlenebb a földön.

— Nem igen látszik meg.

— De pedig könyörgöm — sóhajtott a kisedd férfi. Nagy kék zsebkezdőt hozott ki a zsebéből és letörülte a homlokát. Tele volt ráncsal.

Bos

— Először is — kezdé és hosszut lélegzett — a feleségem apja a tengeren utazva hajó- és bordatörést szenvedett s elvesztette a feleségét. Mikor hazajött, halottá nyilvánították s ő újra megházasodott. Öt évvel később, mintán elvesztette a leányát, hazajött a halottnak hitt asszony. Hazajött. Érti? Itthon van. Uram, oh, uram...

— Nos?
— Hát nem érti!
— Mit?
— Oh — mormogta — azt hittem, hogy frisebb eszű. Hogy lehet ezt nem érteni. Hát nem érti, hogy most két anyósom van.
— Az anyósviccek már unalmasak.
— Unalmasak — bolygott szomorúan a kurta ember. — Önnek unalmas, nekem szomorú...

Szerkesztői üzenetek.

M. S. Ada. A verset nem közölhetjük. Nagyon önképzőkörű izü. Csizolja előbb ki a lantját s azután pengesse.
H-I. Nagyon kezdetleges verselés. Hosszas gyakorlatra van még szüksége, ha ugyan egyáltalán van valami önben abból a póttai vénából.

Emil. „A művésznő“. Ne csodálkozzék, hogy választ nem kapott. Névtelen levelekre egyáltalán nem szokunk reflektálni.
Kántor Jankovác. Igért tudósításait és dolgozatait várjuk.
L. D. „Monolog“ e. verset nem közöljük. Az ilyen alkalmi dolgok csak akkor érdekesek, ha jók. Az on verse határozottan rossz; se füle, se farka. Tanácsunk: tessék előbb megtanulni a helyesírást és azután — soha sem verselni.

P. J. Szt.-Tamás. Ugyanez a vers megjelent már lapunkban jobb fordításban. Így hát nem közöljük. Más vers- vagy próza-fordításait szívesen látjuk. Üdvözlét!
S. János, Pacsér. A beszédet nem közöltük és pedig azért, mivel későn kaptuk. Ha előbb küldött volna be, úgy a legnagyobb szívesseggel közöltük volna.

Kemény Tihamér, Hódság. Szíveskedjék magát megnevezni s ez esetben érdemleges választ adunk. Versei nem rosszak!
K-f A-1, Uj-Szivac. Igen örvendünk, ha lapunkat továbbra is szerencsélteni munkásságával. A monografiát (nem biographia) érdeklél várjuk. Tudósításait tessék bármikor küldeni! Kérlemt tessék majd megújítani.

P. B.-la, Bpest. Versei még kezdetlegesek. Reméljük, hogy a legközelebbi számlimányból már közölhetünk néhányat.
Pikkoló. Ön nagyon hamis kis pikkoló lehet! Mért akarja becsapni a redakciót? Nevezze meg magát, kis hamis pikkoló!
Melinda. Férfi ön vagy nő? Ugy-e nő? Egy ideális gondolkodás-módi, sokat ábrándozó leányka, a kinek álmaiban meg szokott jelenni az ideálja. Ne tagadja, ugys kijáratuk, kiesoda ön? Nevezze hát meg magát s akkor írunk az „Atom“ e. vers sorsáról.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Meghívó.

A kishegyesi ker. takaré- és fogyasztási önszegélyző-szövetkezet folyó évi április hó 14-én délután 4 órakor saját üzemhelyiségében tartja

évi rendes közgyűlését,

melyre a részvényesek ezennel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Mérleg bemutatás. 2. Igazgatósági jelentés. 3. Felügyelő bizottság jelentése. 4. A felszámolás főltői határozat s erre vonatkozó intézkedések. 5. Felszámoló kinevezése. 6. Indítványok.
Kis-Hegyes, 1896. évi március hó 31-én.

Az igazgatóság.

223. sz. 1896.

Hirdetmény.

Községünkben két artézi kut furása szándékoltatván, felhivatnak mindazok, kik ezen munka teljesítésére vállalkozni szándékoznak, hogy ebbeli ajánlatukat **folyó évi április 20-ig** alulírott eljárásságnál nyújtsák be.

A furáshoz szükséges mindennemű eszközt és bonyozott csöveket vállalkozó köteles állítani.
A csöveknek 3 mm. vastagoknak kell lenniök, 51 mm. átmérővel és egy 24 órában 80—100 ezer liter vízbőséggel.
A víz legalább két méterrel a felszínre hozandó.
A vállalati összeg $\frac{2}{3}$ része a munka befejezése után, $\frac{1}{3}$ része pedig ezt követő egy év alatt fog kifizettetni.
A munka egy év alatt befejezendő.
B-Földváron, 1896. évi március hó 30-án.

Lovász István, **Bránkov,**
jegyző. 3—1 bíró.

865. szám.

kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Bezdán községben megüresedett évi 276 frt fizetés, teljes ruházat és felszereléssel javadalmazott gyalogrendörvezetői állásra pályázatot hirdettünk.

A kellően felszerelt folyamodványok **1896. évi április hó 20-áig** alulírt eljárásságnál nyújthatók be.

Kelt Bezdánban, 1896. április hó 1-én.

Bosnyák János, **Balla Ferenc,**
jegyző. 3—1 bíró.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

12416. szám.

alisp. 1896.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett munkának biztosítása céljából **folyó évi április hó 8-ik napján (szerdán) reggeli 9 órakor** a vármegye székházának kistermében zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli versenytárgyalás fog tartatni, a melyre a vállalkozni kívánók ezennel meghívattak.

A biztosítandó munka a következő és pedig:
A zombor-kula-6-becsei törvényhatósági utvonalon a 48—49. kilométer között egy hidnak felépítése.
A hid 6-5 méter nyílásu, a hosszartók hengerelt vasból készítenők.

A költségetes szerinti összeg 702 frt 42 kr.
A letendő bantépés 35 frt.
Az elkészítési határidő 1896. évi június hó 15-ike.

Ezen felsorolt munkára vonatkozó írásbeli ajánlatok, melyekben az illető versenyző, vagyis vállalkozni kívánónak a neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, — továbbá az ajánlatok egyéni és összes vállalati árak és pedig az utóbbiak, — úgy számokkal, mint betűkkel is kiirandók és a melyekben a fentebb meghatározott mennyiségű biztosíték készpénzben, vagy a budapesti tőzsdén jegyzett és névértékig terjedő ártelek szerint számított elfogadható értékpapirokban okvetlenül esatolandó és **folyó évi április hó 7-ik napjának délutáni 5 órájáig** a vármegye alispánjára címezve nyújthatók be.

Versenyzők ajánlatukhoz a köfajból megfelelő és pecséttel ellátott mintaköveket tartoznak beuttatni és a mennyiben ezt elmulasztják, úgy ajánlatuk figyelembe nem fog vétetni.
Az ajánlatok ugy adandók be, hogy mindegyiknek borítékára a szükségesek világosan feljegyzendők, megjegyeztetvén, hogy a kitett határidőn túl beérkező, vagy az előirt kellekeket bármik tekintetben nélkülöző ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Azok, kik a felsorolt vállalatra nyilvános szóbeli versenytárgyalás útján kívánják pályázni, kötelesek az illető vállalatra nézve fentebb kikötött biztosítékot a szóbeli árlejtés megelőzőleg lefizetni, különben az árlejtésben részt nem vehetnek.

A szóbeli árlejtés megkezdése előtt az ottan résztvenni szándékozók tartoznak kijelenteni, hogy az illető vállalatra vonatkozó részletes árlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előirányzati okmányokat főkéletesen ismerik, vagy az írásbelileg pályázók ezen kijelentést ajánlatukban kötelesek megtenni.

A letett biztosítékot a vállalkozó a megajánlott és elfogadott vállalati összeg 10%-nak megfelelőleg kiegészíteni tartozik.
Végül megjegyzetjük, hogy a vonatkozó részletes árlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok a kir. építészeti hivatal hivatalos helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Zomborban, 1896. évi március hó 23-án.

Alispán helyett:

Vojnits István ifj.,
főjegyző.

2—2

Hirdetmény.

A ki a Bezdán és Monostorszegh határában a Kigyóson innen és tuli erdőbe, alulírt bérletében lévő 578 hold kitünő minőségű

legelőföldre

juhokat szándékozna kibajtatni, az, e tekintetben folyó évi április hó 1-től július hó végéig értekezhet alulírtnál.

Bezdánban, 1896. évi március hó 28-án.

2—2

Fodor Vince.

425. szám.

1896.

Pályázati hirdetmény.

Kucura községénél üresedésbe jött egy gyalogrendörvezetői és egy gyalogrendőri állásra ezennel pályázatot nyitunk és felhívjuk mindazokat, kik ezen állásokat elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket alulírott eljárássághoz **1896. évi április hó 16-ig** benyújtsák el ne mulasszák, mert eluuesetben később érkezett folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Fizetése a rendörvezetőnek 400 frt, a gyalogrendörnek 300 frt a községi pénztárból és teljes ruházat.
Kelt Kucurán, 1896. évi március hó 26-án.

Luszkánczy Bertalan, **Dorogházi Dénes,**
jegyző. 3—1 bíró.

524. sz.

kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Lok község alulírott eljárássága által ezennel közhírré tétetik, hogy a 288 forint készpénz és teljes ruházattal javadalmazott gyalogrendörvezetői állás üresedésben van, melyre a feddhetlen életmódot, teljes egészséget, a magyar nyelvnek szó- és írásban, a szerb nyelvnek pedig szóban bírását, végre a 24-ik év betöltését és 60-iknak el nem értét igazoló okmányokkal felszerelendő pályázati kérvények **folyó évi április hó 10-ig** bezárólag a titeli járás főszóga-bírása tekintetes kamjonkai Szemző János úrhoz benyújthatók.

Kiszolgált katonák, altisztek és csendőrök előnyben fognak részesítettetni.

Kelt Lokon, 1896. március hó 25-én.

Az eljárásság.

693. szám.

kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Jankovác községben leköszönés folytán üresedésbe jött gyalogrendőri állásra ezennel pályázatot hirdettünk. Az állás javadalmazása 200 frt, mely havi utólagos részletekben lesz kifizetendő. A megválasztandó rendőr ruházatát a megyei szabályrendeletben előirt módon sajátjából tartozik beszerezni.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt és sajátkezűleg irt kérvényeiket a választás napjáig, vagyis **folyó évi április hó 16-áig** alulírt eljárássághoz annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkező figyelembe vétetni nem fognak.

Jankovácban, 1896. évi március hó 25-én.

Szűcs Lajos, **Nagy József,**
jegyző. 3—2 bíró.

Pályázati hirdetmény.

Glozsán községében rendszeresített községi kised-óvónói állásra ezennel pályázat nyitattik.

Felhivatnak mindazok, kik ezen havi előleges részletekben kiszolgáltatandó évi 300 frt készpénz fizetés és szabad lakással egybekötött állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényüket a vonatkozó okmányokkal felszerelve, **folyó évi április hó 30-áig** alulírott-hoz annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Glozsán, 1896. évi március hó 25-én.

Kekezovich Mátyás,
felügy. biz. elnök.

3—1

282. szám.

kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Feketehegy községében lemondás folytán megütrült egy gyalogrendőri állásra — mely havi utólagos részletekben utalványozandó 300 frt készpénz fizetéssel van egybekötve — ezennel pályázat hirdettük.

A kérvények — melyekben pályázók igazolni tartoznak, hogy magyar honpolgárok, védkötelezettségüknek megfelelőek, feddhetlen erkölcsűek, irni és olvasni tudnak, 24-ik életévüket betöltötték, a 60-ikat el nem érték — alulírott község eljárássához **4. évi április hó 15-ik napjának délutáni 4 órájáig** benyújthatók.

Bács-Feketehegy, 1896. évi március hó 26-án.

Kozma Dezső, **Butor Gábor,**
jegyző. 2—1 bíró.

15. szám.

biz. 1896.

Hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1896. évi március hó 21-én 3435. sz. alatt kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhírré teszi, hogy Nemes-Militics községre vonatkozólag az 1886. XXIX., 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. cikke értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tétetvén, a helyszíni eljárás a nevezett községben **1896. évi május hó 2-án** fog kezdődni.

Ennélfogva felszólíttatnak:

1. mindazok, akik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határonapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszaközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése vegett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886. XXIX. t. o. 15—18. §-ai és az 1889. XXXVIII. t. c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átírházó telekkönyvi tulajdonos az átírházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedési kedvezménytől is elesnek;

3. azok, akiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintan az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlesztési engedély nyilvánítsa vegett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert eluuesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Zomborban, 1896. évi március hó 23-án.

Radány Péter,

kir. törvényszéki bíró.

Előfizetési felhívás

A HÉT

POLITIKAI ÉS IRODALMI SZEMLE HETEDIK ÉVFOLYAMÁRA.

SZERKESZTI ÉS KIADJA

KISS JÓZSEF.

Megjelenik minden vasárnap.

Belső dolgozótársak: Ambrus Zoltán, Heltai Jenő, Ignolus, Kozma Andor, Kóbor Tamás, Tóth Béla.

A HÉT a legliberálisabb szellemben szerkesztett magyar hetilap. Közöl novellákat, költeményeket, dramaturgiaságokat, politikai és társadalmi esszéket; figyelemmel kíséri a hét összes mozgalmait és kivalasztja a feldolgozása a legfontosabbakat és legérdekesebbeket. Kulivál minden genret, hozzászól minden aktuális kérdéshez talpraesetten és szellemesen; új eszméket, új irányok és új írók adják meg A HÉT-nek a maga különleges színet és zamátját. Uj csapások jelölik útját az irodalomban és kritikájának súlyt ad az önálló gondolkodás.

Tizenkét, választékos tartalommal gazdag kötetje A HÉT-nek fekszik az olvasóközönség előtt, masszára nézve egész kis könyvtár. A hol felütik, mindenütt érdekes. Krónikáinkat, Innon-Onnan rovataunk minden újságolvasó ember ismeri és méltatja.

A HÉT hetenkint egyszer, vasárnap jelenik meg.

Előfizetési ára:

egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Minden vidéki kaszinónak, hova lapunk még eddig nem jár, a kaszinói élők felhívására, minden kötelezettség nélküli egy negyedévig ingyen küldjük a lapot.

Mutatványszámok ingyen.

Budapest, 1896. március hó.

A „HÉT“ szerkesztősége és kiadóhivatala:

Budapest, VII., Erzsébet-körtút 6.

2—2

BITTERMANN NÁNDOR és FIA
KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI INTÉZETE
ZOMBORBAN
A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

Községi nyomtatványokból nagy raktár.
Papir- és írószerek a bevásárlási áron.
Könyvkötőmunkák elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítanak.
Községeknek három havi hitel.

A „BÁCSKA” kiadóhivatala.

Telefon szám: 18.   Telefon szám: 18.

Bérbeadási hirdetés.
Ó-Becse mezővárosában egyik legélénkebb helyen **egy teljesen felszerelt mészárszék** igen kedvező feltételek mellett azonnal **bérbeadandó.**
Bővebb értesítést ad postafordultával az ó-becsei társas mészárszék elnöke:
Ó-Becsen, 1896. évi március hó 19-én,
Tatits György,
földbirtokos.

Keil Alajos-féle
Padlózat-fényezés
legkiválóbb mázó-szer puha padló számára. 1 nagy palack ára 1 rtt 35 kr, 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs
legjobb és legegyszerűbb beerezítő-szer kemény padló számára. Egy palack ára 60 kr.

Fehér fényezés
legkiválóbb, gyorsasáradó és szagtalan mázó-szer mosdóasztalok, ablak-felületek, ajtók és bútorok számára. 1 kis doboz 45 kr, 1 közép doboz 75 kr. Mindenkor kapható: 12-6

Heindlhofer Róbertnél Zomborban.

2-szeres és 3-szoros termékek
csakis mesterségesen szárított
MŰTRÁGYÁVAL
érhetők el. *—31

A vármegyei Gazdasági Egyesület a „HUNGARIA” műtrágya-, kén-sav- és vegyi ipar részvénytársaság képviseletét az egész megyére elvállalta s így nemcsak készséggel nyújt tájékoztatást mindenkinek a műtrágyák kérdésében, hanem a beszerzést is díjtalanul eszközözi.

404. sz. kig. 1896.
Pályázati hirdetés.
Bajmok község elöljárósága lekötésén folytán tisedésbe jött egy gyalogrendőri állásra ezennel pályázatot hirdet. Évi 300 frt fizetés utólagos havi részletekben, rubázat nélkül.
Felhívatom pályázni óhajtok, hogy kellően felszerelt kérvényeket alulírott elöljáróságnál **folyo évi április hó 10-ig** nyujtsák be, annyival is inkább, mivel a később beérkezett pályaművek figyelembe vételni nem fognak.
Bajmokon, 1896. évi március hó 28-án.
Budanovits Árpád,   **Beslity Jádé,**
jegyző.   2-2   községi bíró.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint a „**Bécsi Biztosító-Társaság**” a „**Bécsi Élet és Járadék Biztosító-Intézet**” Zombor kerületi főügynökségét átvettem, és irodámat a **Kossuth-utca Szilágyi-féle házban** — a takarékpénztár mellett — megnyitottam: hol is felvilágosításokkal a legnagyobb készség mellett szolgállok.
A biztosítás minden ágazatában nemcsak versenyképes díjaim vannak; de mint **unikumot** azt is felemlíteni kívánom, miszerint a „Bécsi Élet és Járadék Biztosító-Intézet” annak dacára, hogy díjai a többi hazai társulatokénál nem drágábbak, — sőt az amerikai társulatokénál jelentősen olcsóbbak, — a „Bécsi Élet és Járadék Biztosító-Intézet” kötvénye szövegében még azt is garantirozza, hogy biztosító feleinek a teljes három évi befizetés után, és minden három évi periódusban az egyévi díjösszegnek legkevesebb 40%-át fizeti vissza, vagy azt minden negyedik évi díjfizetés alkalmával elengedi, avagy ugyanazt 50% emeléssel tőkésíti.

Kiváló tisztelettel
Engel Manó,
3-3   ker. főügynök.

A biztosítás terén jártas üzletszerzők alkalmazást nyernek.

Pályázat.

Ada községben tisedésben lévő, egyenként évi 250 frt fizetéssel javadalmazott két gyalogrendőri állásra pályázatot nyitunk.
Felhívatom a folyamodók, hogy törvényes minősítést igazoló okmányokkal kellően felszerelt pályaműveiket ezen elöljárósághoz **folyo évi április hó 10-ig** nyujtsák be.
Ada, 1896. évi március hó 22-én.
2-2   **Az elöljáróság.**

Kihez menjünk?
ROSENFELD IGNÁC
ódon áruk raktára
ZOMBORBAN, Zrinyi-utca.

Ajánlja magát a n. é. közönségnek mindenemű **ódon férfi-, fiu- és gyermekruhák, fehérnemű, régiségek** és mind e szakba vágó tárgyak megvételére a **legmagasabb árak** mellett.
Együttal bátorodom a n. é. közönség becses figyelmét felbívni nagy raktáramra **ÚJ férfi-, fiu- és gyermekruhákban**, a tavaszi és nyári idényre, a legfinomabbtól a legolcsóbbig; különösen nagy választék **gyermekruhákban** (osztóműk) a legegánsabb kivitelben, a legolcsóbb árak mellett. Ódon ruhák utakra becsereitettek, vidéki megrendelések a legnagyobb pontossággal eszközöltetnek, írásbeli vagy személyes meghívásra üzletileg személyesen bárhol mindenkinek rendelkezésére állok.

Teljes tisztelettel
Rosenfeld Ignác.
6-5

FELTŰNÉST

kelt, amit a **Mogán Henrik cég uri-, női- és gyermekruha divatarukban** felmutatni képes. Ezennel van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy itt **Zomborban, Koszanits-féle házban** nevezett szakmában raktárt nyitottam. Bátorodom azért a n. é. közönség ezen **Zomborban még ily dús választékban nem látott ÁRU-RAKTÁR** szives megtekintésére meghívni, mert saját érdekében van minden vevőnek egy próba vásárlás által ezek valódiságáról meggyőződést szerezni; egyáltalában mindig azon leszek, hogy tisztelt vevőim becses megelégedését megnyerjem.

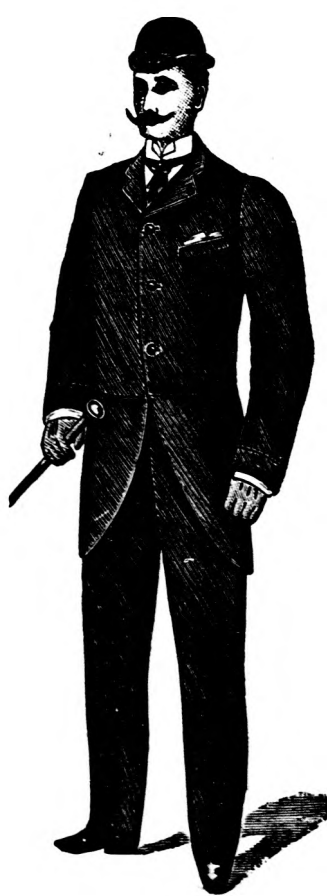
Tisztelettel
Mogán Henrik
Zombor, Kossuth-utca, Koszanits-féle ház.   Ujvidék, főutca.

ÁRJEGYZÉK:
50%-kal olcsóbb, mint bárhol és legalább oly szép mint rendelt munka.

Uraknak:		Nők részére:	
Gyermeköltönyök szövetből 3-10 évig	3.— frttól 10.— frtig.	Női jaquet selyembéléssel	3.50 frttól 26.— frtig.
Fiu szövetöltönyök	4.— " 15.— "	Leány " " " " " " " "	1.50 " 18.— "
Férfi " " " " " " " "	6.50 " " " " " " " "	" " " " " " " " " " " "	2.50 " 12.— "
" " " " " " " " " " " "	10.— " " " " " " " "	Női gallérok	2.— " 20.— "
Legfinomabb jaquet-öltönyök	17.— " 30.— "	Legelegánsabb női felöltők	7.50 " 30.— "
Legf. utcai-, szalon- és frakk-öltönyök	20.50 " 35.— "		
Legelegánsabb felöltők	8.— " 22.— "		
Gyermek- és fiu-felöltők	2.25 " 14.— "		
Priest. felöltők pervien és kamarnból	16.— " 22.— "		
Uri nadrágok szövetből	6.— " 10.— "		
	1.75 " 10.— "		

Ezeket kivül, addig míg a készlet tart, mélyen leszállított árak mellett, téli jaquettek, gallérok, felöltők, gyermekköpenyek stb.

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvmdájából.

XI
E
K
esete
hane
egy n
a kár
formáj
magya
maga
izgató
erős k
soha.
életszí
szórák
osztály
nyit,
szólva
mesters
melyek
vannak
Cs
csoda r
forognak
elvéte
a kik tá
teheti
Hallunk
róla, el
háborz
osztás g
rendre t
Az
kel. Pé
Me
erényev
zedik a
Né
nyelvünk
állottun
egy titk
össze,
agyában
nemesel
kört, m
Az
A
Olyan
juttatott en
a koldusok
A nép
gazember
arulkák a
mikor azt k
életen által
A ha
asszonyok,
ség, a meg
A szeg
gyerek fej
ros. Orvost
jobbat tud
hogy kikér
a gyereket
sietnek, sze
szenes vize
vagy beleh
szer felépl
faluszerte, v
A Deák
a feleségére
félszeme va
Forgácsné p
urát a házi
fundálni De
től kér tana